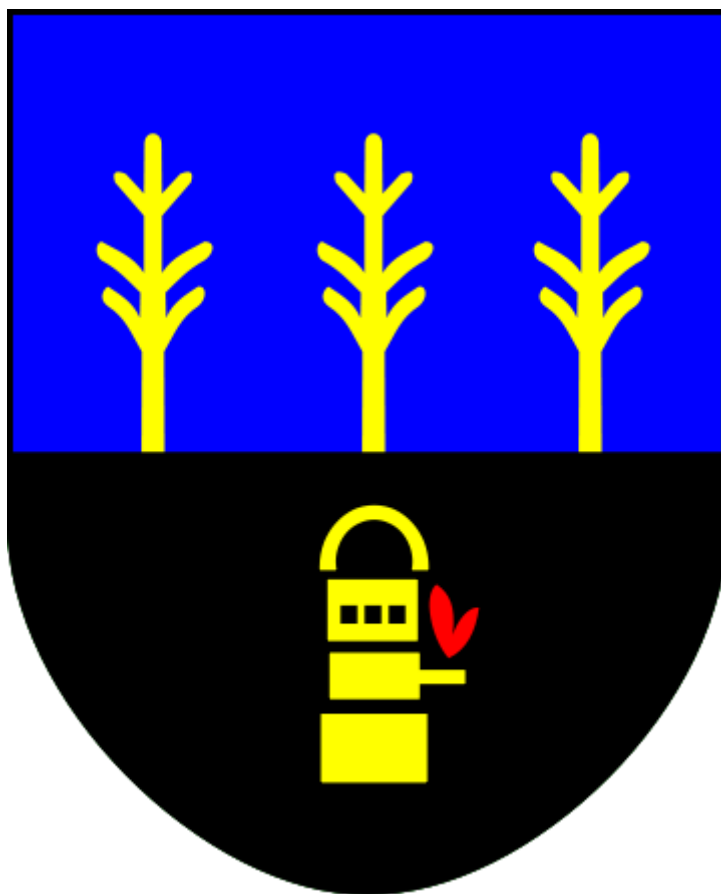

Załącznik do:
Uchwały nr 307/XXXIX/2013
Rady Gminy Konopiska
z dnia 30 grudnia 2013

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY KONOPISKA
na lata 2014-2021**

I	Wstęp	3
1.1	Tło i przyczyny	3
1.2	Wartości, zasady, definicje	3
1.3	Struktura dokumentu	7
1.4	Przesłanki wynikające z dokumentów strategicznych	7
II	Diagnoza	13
2.1	Charakterystyka gminy	13
2.2	Gospodarka gminy	13
2.3	Demografia.....	14
2.4	Problemy społeczne w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopiskach	16
2.5	Kwestia osób uzależnionych	20
2.6	Kwestia osób starszych	21
2.7	Kwestia dziecka i rodziny	23
2.8	Kwestia bezrobocia	29
2.9	Kwestia przemocy w rodzinie	36
2.10	Kwestia osób niepełnosprawnych	38
2.11	Kwestia przestępczości	38
2.12	Problemy społeczne w gminie Konopiska- trendy	40
2.13	Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych w gminie Konopiska	40
2.14	Analiza SWOT dla systemu pomocy społecznej w gminie Konopiska	41
2.15	Zasoby umożliwiające rozwiązanie problemów społecznych	43
III	Część prognozowa	45
3.1	Misja i wizja gminy Konopiska.....	45
3.2	Cele strategiczne, operacyjne i działania	45
3.3	Ramy finansowe Strategii	55
3.4	Monitoring i wskaźniki pomiaru stopnia realizacji Strategii	55
3.5	Uwarunkowania realizacyjne	55

I. WSTĘP

1.1. Tło i przyczyny

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Dokument charakteryzuje w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji rozwiązujących kwestie społeczne, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Obowiązek opracowania Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17.1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

Przystępując do budowy niniejszego dokumentu przyjęto następujące założenia brzegowe, którymi następnie kierowano się nadając ostateczne formy poszczególnym częściom Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Konopiska (dalej: Strategia):

1. Strategia dotyczy sfery społecznej – stanowi podejście problemowe.
2. Mając na uwadze fakt, że przeznaczeniem dokumentu jest wzmocnienie działań integracyjnych nakierowanych szczególnie na mieszkańców defaworyzowanych oraz tych, którzy czasowo znaleźli się w trudnej sytuacji losowej – za najwyższą wartość uznano dobro klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopiskach (dalej: GOPS).
3. Jako idee tworzenia dokumentu wyznaczono zapobieganie i usuwanie przyczyn takich zjawisk społecznych, które hamują rozwój społeczny gminy Konopiska.
4. Przyjęto, że lokalne służby socjalne nie są jedynym realizatorem działań w obszarze polityki społecznej i dokument nie będzie służył wyłącznie instytucji pomocy społecznej. Uznano, że Strategia będzie narzędziem gminnej polityki społecznej i będzie łączyć w sobie wspólne wysiłki podmiotów, będących realizatorami zawartych w niej działań. GOPS pełnił będzie rolę zarówno realizatora jak i koordynatora tych działań.
5. Mając na uwadze sytuacje, które wpływają na kształtowanie się zjawisk społecznych (np. wzrost bezrobocia, które prowadzi do dysfunkcji rodziny), zaprojektowano cele, z których kilka ingeruje również w zjawiska, które kształtują problemy społeczne - np. rynek pracy. Tym samym postanowiono reagować zarówno na pojawiające się problemy i ich skutki, jak i diagnozować objawy i reagować na nie.
6. Budowa dokumentu bazuje na podejściu, sprowadzającym się do ulepszenia lokalnej rzeczywistości. Fundamentalną rolę odgrywa tu analiza diagnozy i wnioski sformułowane na podstawie jej wyników, z wykorzystaniem wiedzy i doświadczenia przedstawicieli lokalnych podmiotów i osób fizycznych.

Opracowania niniejszego dokumentu dokonano ze względu na następujące fakty:

1. Konieczność aktualizacji obowiązującej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Konopiska na lata 2006-2013.
2. Występowanie szeregu regulacji prawnych nakładających MOPS do prowadzenia działań interwencyjnych. Wśród nich można wymienić prawo międzynarodowe, w tym: Zrewidowana Europejska Karta Społeczna, Europejska Konwencja Praw Człowieka, Konwencja o Prawach Dziecka, Karta Praw Rodziny oraz prawo krajowe, w tym: Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i.in.
3. Okoliczność przystąpienia Polski w struktury Unii Europejskiej, co wiąże się z koniecznością przestrzegania zasad unijnej polityki strukturalnej (np. zasada programowania), m.in. w przypadku korzystania ze wsparcia funduszy unijnych (np. PO KL)

1.2. Wartości, zasady, definicje

„Wartość” to termin używany do określenia tego, co godne uznania i pożądania, cenne i dobre. Człowiek budujący swój system wartości pewne z nich eliminuje (odrzuca jako złe, czyli traktuje je jako „antywartości”), inne pozostawia i hierarchizuje według przypisywanej im ważności.

Wartość jest cechą względną, a to oznacza, że nie zawsze, nie w każdym miejscu, nie przez wszystkich i nie w każdych okolicznościach przypisywana jest przedmiotom podlegającym ocenie. Przedmiotami wartościowania w polityce społecznej są najczęściej stosunki społeczne, stan zaspokojenia potrzeb, instytucje społeczne, stosunki między człowiekiem a przyrodą.

Polityka społeczna oparta na określonych zasadach, normach i wartościach może być postrzegana jako przewodnik działania państwa i władz samorządowych różnych szczebli w celu:

- kształtowania warunków życia ludności oraz stosunków międzyludzkich, a także ogólnych warunków rozwoju;

- harmonizowania i godzenia rozbieżnych interesów różnych grup społecznych oraz tworzenia warunków dla pokoju społecznego między kapitałem a pracą.

Z wartości wynikają zarówno cele polityki społecznej, jak i zasady. Źródła, z których czerpie wartości polityka społeczna, są bardzo różnorodne. Są to m.in. ideologie, doktryny społeczne i gospodarcze, społeczne oczekiwania wyrażane za pośrednictwem różnych kanałów społecznej komunikacji, normy zwyczajowe, poglądy osób znaczących w społeczeństwie. W polityce społecznej, odwołującej się do wartości cenionych przez społeczeństwo, ważny jest podział na wartości odczuwane i uznawane. Wartości odczuwane wiążą się głównie ze sferą emocjonalną, zaś uznawane opierają się na przekonaniach, że pewne cechy powinny być odczuwane jako wartość.

Niektóre zasady polityki społecznej są tożsame z wartościami. Zasady to ogólne doktryny i normy działania, którymi powinny kierować się podmioty polityki społecznej w realizacji podstawowego celu, jakim jest zaspokajanie potrzeb. Zasady, które są najczęściej artykułowane bądź realizowane w polityce społecznej, a które stają się dla twórców strategii podstawowymi fundamentami budowania społeczności lokalnej, wolnej od zagrożeń i problemów społecznych, to:

- Zasada samopomocy** – przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych; zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup.

- Zasada przeczności** – oznacza, że bezpieczeństwo socjalne jednostki nie może być tylko efektem świadczeń ze strony społeczeństwa, ale wynikać powinno także z odpowiedzialności człowieka za przyszłość własną i rodziny.

- Zasada solidarności społecznej** – najczęściej rozumiana jako przenoszenie konsekwencji, niekiedy utożsamiana z solidaryzmem społecznym, oznaczającym wyższość wspólnych interesów członków społeczeństwa nad interesami poszczególnych klas lub warstw.

- Zasada pomocniczości** – oznacza przyjęcie określonego porządku, w jakim różne instytucje społeczne dostarczają jednostce wsparcia, gdy samodzielnie nie jest w stanie zaspokoić swoich potrzeb; w pierwszej kolejności pomoc powinna pochodzić od rodziny, a następnie od społeczności lokalnej, a na końcu od państwa.

- Zasada partycypacji** – wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która poszczególnym ludziom zapewnia możliwość pełnej realizacji swoich ról społecznych, natomiast poszczególnym grupom pozwala zająć równoprawne z innymi miejsce w społeczeństwie.

- Zasada samorządności** – stanowi realizację takich wartości, jak wolność i podmiotowość człowieka, a wyraża się w takiej organizacji życia społecznego, która jednostkom i grupom gwarantuje prawo do aktywnego udziału w istniejących instytucjach społecznych oraz tworzenia nowych instytucji w celu skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i realizacji interesów.

- Zasada dobra wspólnego** – przejawia się w takich działaniach władz publicznych, które uwzględniają korzyści i interesy wszystkich obywateli i polegają na poszukiwaniu kompromisów tam, gdzie interesy te są sprzeczne.

- Zasada wielosektorowości** – polega na równoczesnym funkcjonowaniu publicznych podmiotów polityki społecznej, organizacji pozarządowych i instytucji rynkowych, które dostarczają środków i usług służących zaspokajaniu potrzeb społeczeństwa.

Polityka społeczna, jako przewodnik czy też wskazówka działania oparta na zadeklarowanych wartościach i zasadach, określa i wyjaśnia misję, obejmuje możliwości i cele przedsięwzięć organizacyjnych, wymusza odpowiednie zachowania, nakreślając przydział odpowiedzialności i towarzyszącą temu delegację kompetencji na wszystkie poziomy organizacyjne.

Z wymienionych powyżej zasad wynikają podstawowe cele, które powinny kształtować politykę społeczną w danym środowisku lokalnym. Są to przede wszystkim:

- dążenie do poprawy położenia materialnego i wyrównywanie szans życiowych grup społeczeństwa ekonomicznie i socjalnie najsłabszych;
- prowadzenie bieżących działań osłonowych;
- dostrzeganie zagrożeń społecznych z wyprzedzeniem;
- dorównywanie do standardów unijnych i międzynarodowych.

Polityka społeczna Unii Europejskiej opiera swoje założenia na działaniach związanych z polepszeniem warunków życia, pracy i kształcenia, zapewnieniem powszechności prawa do zatrudnienia i wykształcenia, a wreszcie stworzeniem systemu zabezpieczenia społecznego. Z uwagi na przystąpienie naszego kraju do tej struktury społeczno-gospodarczej jest rzeczą oczywistą i zrozumiałą, że właśnie te wartości i zasady stanowią fundament budowy dokumentu wskazującego lokalne problemy społeczne i metody ich rozwiązywania.

W polityce społecznej terminem „problemy społeczne” oznacza się wszelkiego rodzaju dolegliwości, zakłócenia, niedogodności występujące w życiu zbiorowym. Natomiast określeniem „kwestia społeczna” wyróżnia się wśród nich te, które:

- odznaczają się szczególną dolegliwością dla potencjału osobowego społeczeństwa;
- są następstwem niedostosowania sposobu, w jaki funkcjonuje społeczeństwo, do podstawowych potrzeb indywidualnych i zbiorowych;
- nie są możliwe do rozwiązania siłami pojedynczych grup ludzkich.

W węższym znaczeniu termin „kwestia społeczna” oznacza konkretny problem o szczególnie wysokim stopniu dotkliwości dla życia i współdziałania członków społeczności. W szerszym znaczeniu termin ten oznacza natomiast sprzeczność pomiędzy zasadami obowiązującymi w danym społeczeństwie, formacji ustrojowej czy nawet cywilizacji, a dążeniami jednostek i zbiorowości do godnego życia. Przyjmuje się, że źródła kwestii społecznych tkwią wewnątrz społeczeństwa, w mechanizmach życia zbiorowego i mogą być – jak każdy problem społeczny – ograniczane i rozwiązywane we wszystkich skalach współżycia: od rodziny poprzez środowiska lokalne i zawodowe po skalę ogólnopaństwową czy międzynarodową.

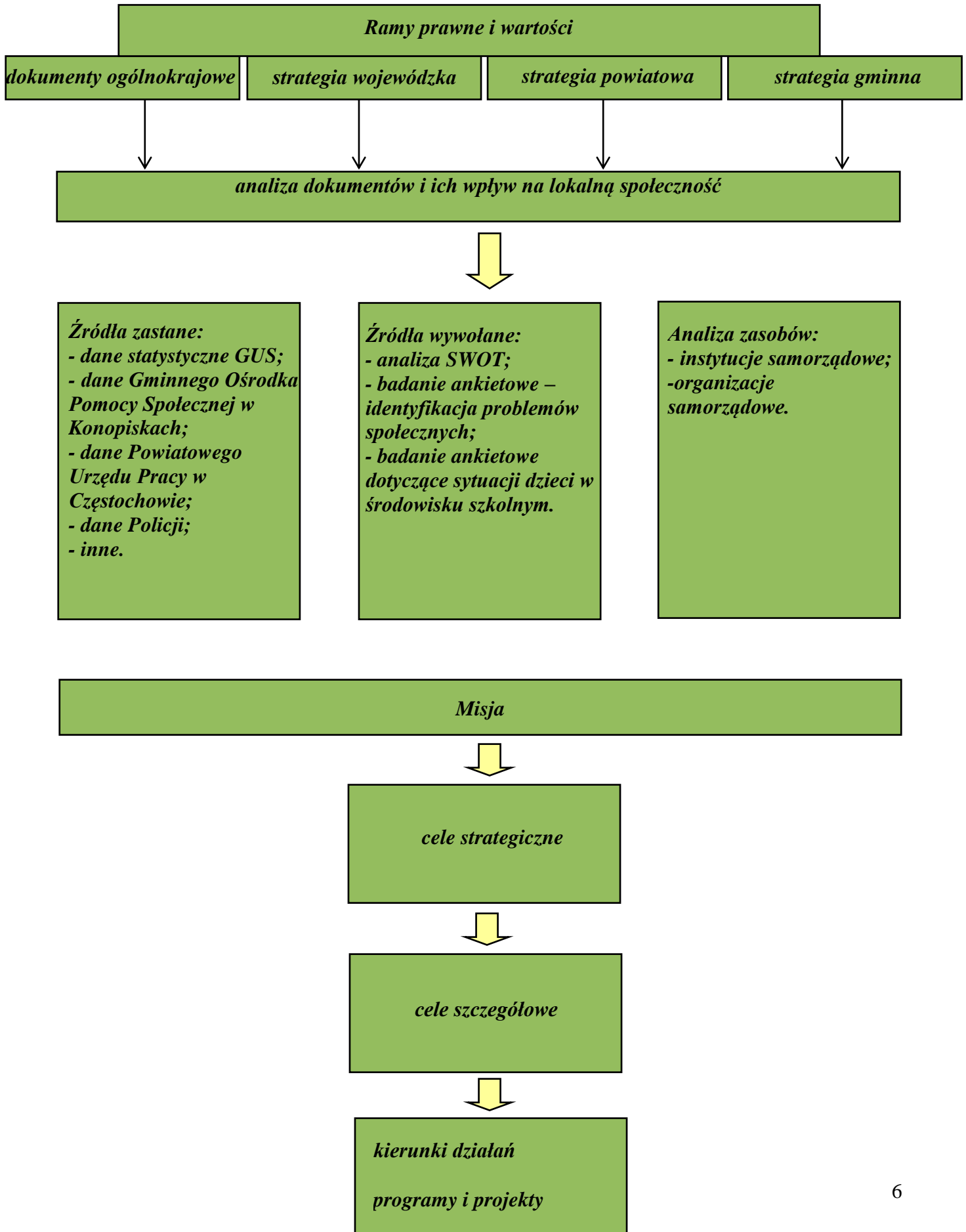
Mechanizmów powstawania problemów społecznych i kwestii społecznych upatrywać należy w funkcjonowaniu społeczeństwa. Są nimi przede wszystkim:

- dezorganizacja społeczeństwa;
- gwałtowna zmiana społeczna;
- opóźnienia kulturowe;
- przemiany gospodarcze wyprzedzające przemiany w sposobie myślenia i działania;
- złe funkcjonowanie instytucji politycznych czy administracyjnych;
- niekompetencja polityków czy urzędników państwowych;
- dysfunkcjonalność instytucji społecznych;
- dominacja grup społecznych, eksploatacja, wyzysk;
- nierówności społeczne, niesprawiedliwość społeczna;
- złe funkcjonowanie instytucji edukacyjnych;
- nieprzystosowanie do pełnienia określonych ról społecznych.

Funkcjonujące w środowisku lokalnym kwestie i problemy społeczne prowadzą do wykluczenia społecznego, czyli sytuacji uniemożliwiającej lub znacznie utrudniającej jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób. Środkiem umożliwiającym przeciwdziałanie tej sytuacji jest integracja społeczna oparta na zasadach dialogu, wzajemności i równorzędności. Podejmowane w tym celu działania wspólnotowe służą budowie społeczeństwa opartego na demokratycznym współuczestnictwie, rządach prawa i poszanowaniu różnorodności kulturowej. W społeczeństwie tym obowiązują i są realizowane podstawowe prawa człowieka i obywatela oraz skutecznie wspomaga się jednostki i grupy w realizacji ich celów życiowych.

Przygotowując dokument programowy, wskazujący kierunki działań samorządu w kształtowaniu i realizacji lokalnej polityki społecznej, nie można nie wspomnieć

Metodologia opracowania dokumentu

o wartości podstawowej, która posłużyła autorom za fundament przy jego opracowywaniu. Wartością tą jest zasada wspierania rodziny jako najważniejszej komórki społecznej. Jest ona głównym przesłaniem niniejszego dokumentu, gdyż od wspierania siły rodziny należy rozpocząć każdy rodzaj oferowanej pomocy.

1.3. Struktura dokumentu

Strategie rozwiązywania problemów społecznych to względnie trwałe wzory interwencji społecznych podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk), występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej (i pokrewnych), prowadzone na terenie gminy, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych. Metodyka opracowania dokumentu pozwoliła zaangażować środowisko lokalne w budowę strategii na najważniejszych etapach, od diagnozy do wdrożenia i realizacji.

Przedłożony materiał został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konopiskach

1.4. Przesłanki wynikające z dokumentów strategicznych

Konstruując strategię rozwiązywania problemów społecznych gminy, należy pamiętać, że nie jest to jedyny dokument w obszarze polityki społecznej, którego skutki będą dotyczyły jej mieszkańców. Krytyczna analiza dokumentów programowych powstających na poziomie kraju, województwa czy powiatu pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym w taki sposób, by nie powielać pewnych działań, ale wpisywać się własnymi propozycjami programowymi w już funkcjonującą rzeczywistość formalnoprawną.

Strategia Rozwoju Kraju 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 została przyjęta przez Radę Ministrów 25 września 2012 r. Pomimo, iż cały czas obowiązuje SRK 2007-2015 rząd postanowił przyjąć nowy dokument. Przyczyną tego stały się pojawiające się wciąż nowe wyzwania, w związku z zachodzącymi w Europie i na świecie wydarzeniami (m.in. kryzys gospodarczy w Ameryce z 2008 r., który dotknął również Europę w tym Polskę) oraz postępującym na całym świecie procesem globalizacji.

Głównym celem SRK 2020 jest wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawa jakości życia ludności. Strategia zakłada trzy priorytety: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjna gospodarka, spójność społeczna i terytorialna. To właśnie w ramach tych dziedzin prowadzone będą główne działania mające na celu wdrożenie w życie założeń zawartych całym dokumencie.

Według w/w. dokumentu "do 2020 roku nastąpi poprawa dostępu obywateli do podstawowych usług publicznych. Zmniejszy się stopień peryferyjności obszarów przygranicznych dzięki zwiększeniu ich dostępności w relacjach krajowych i międzynarodowych. Procesy restrukturyzacyjne doprowadzą do wzrostu konkurencyjności i dywersyfikacji struktur gospodarczych na obszarach wiejskich przez modernizację i wzrost innowacyjności w sektorze rolno-spożywczym oraz rozwój pozarolniczych funkcji gospodarczych.

Zatrzymane zostaną również procesy marginalizacji na obszarach tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze i pobudzona zostanie zdolność do rozwoju dzięki procesom rewitalizacyjnym. W najbardziej zdegradowanych dzielnicach miast, w efekcie spójnych działań rewitalizacyjnych, nastąpi lokalizacja nowych funkcji, ożywienie i dywersyfikacja gospodarcza z jednoczesną poprawą sytuacji społecznej.

Podjęte zostaną działania bezpośrednio nakierowane na wzmocnienie spójności społecznej,

zwiększenie aktywności osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz na zwiększenie efektywności świadczeń społecznych. Wykorzystane w tym celu będą przedsiębiorstwa społeczne funkcjonujące w systemie ekonomii społecznej, które nie tylko powodują wzmacnianie spójności społecznej, ale także pozwalają realizować wiele usług użyteczności publicznej, kreuja kapitał społeczny oraz stanowią spoiwo dla społeczności lokalnych, funkcjonując w oparciu o zasadę solidarności (przy tym nie są nastawione na osiągnięcie zysku).

Zwiększeniu spójności społecznej sprzyjać będzie podniesienie konkurencyjności gospodarki oraz znaczna poprawa sytuacji na rynku pracy. Podejście do spójności społecznej ulegnie przeorientowaniu przede wszystkim na efektywne wykorzystywanie potencjałów wszystkich osób z deficytami i dysfunkcjami utrudniającymi im samodzielne korzystanie z tych potencjałów. Tym samym instrumenty polityki społecznej będą nastawione przede wszystkim na likwidację bądź minimalizację przyczyn wykluczenia, a jeżeli okaże się to niemożliwe, na zapewnienie, by w największym możliwym stopniu nie przeszkadzały one w integracji ekonomicznej i społecznej. Zwiększeniu spójności społecznej sprzyjać będzie również poprawa zdrowotności Polaków, osiągnięta dzięki podjętym działaniom mającym na celu dostosowanie systemu ochrony zdrowia do trendów demograficznych.(...)Do podstawowych przyczyn i skutków wykluczenia społecznego należy ubóstwo. W Polsce najbardziej na ryzyko ubóstwa narażeni są bezrobotni, rodziny wielodzietne, rodziny osób niepełnosprawnych, ale także biedni pracujący, czyli łatwo zastępowalni pracownicy wykonujący prace równie niskokwalifikowane, co niskopłatne. (...) Reakcją państwa na wykluczenie i ubóstwo będzie przede wszystkim polityka nastawiona na wzrost zatrudnienia oraz poprawę dostępu do podstawowych usług publicznych, w tym do wysokiej jakości edukacji, skutkująca zwiększeniem aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Państwo będzie także wspierało rozwój ekonomii społecznej, przede wszystkim poprzez odpowiednie instrumenty legislacyjne i finansowe.

Zbudowany zostanie aktywny system świadczeń społecznych nakierowanych na podjęcie i utrzymanie zatrudnienia. Wsparciem objęci zostaną nie tylko bezrobotni, ale także "biedni pracujący". Konieczne w tym wymiarze są działania skutkujące zwiększeniem opłacalności pracy nad transferami społecznymi. Cele jakie mają przynieść zmiany w systemie świadczeń społecznych to także lepsze dopasowanie wsparcia, stymulowanie aktywności m.in. dzięki zintegrowaniu działań różnych służb publicznych (reformy w zakresie świadczeń z tytułu choroby, macierzyństwa, inwalidztwa, wypadków przy pracy). Niezbędne jest wdrożenie efektywnego systemu kształcenia e-umiejętności i przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu. Może ono prowadzić do wykluczenia z rynku pracy, a to z kolei jest jedną z przyczyn wykluczenia społecznego. Istotnym zadaniem sprzyjającym aktywizacji osób wykluczonych jest przygotowanie odpowiednich instrumentów skierowanych na wydobywanie i wzmacnianie potencjałów (umiejętności) poszczególnych osób, a więc programy przywracające osoby wykluczone do uczestniczenia w życiu społecznym. W dalszym etapie dopiero będzie można efektywnie wspierać te osoby na rynku pracy. Jednym z ważnych instrumentów sprzyjających aktywizacji osób wykluczonych powinno być szersze wykorzystanie ekonomii społecznej (m.in. przez integrację grup defaworyzowanych i stwarzanie dla nich miejsc pracy). Szczególnie trudnym zadaniem jest pobudzanie aktywności osób niepełnosprawnych. Akcent powinien być położony na kwalifikacje zawodowe i edukację ustawiczną, lepsze przygotowanie środowiska lokalnego, urzędników i pracodawców do uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społeczno-gospodarczym, a także architektoniczne i urbanistyczne dostosowanie przestrzeni do potrzeb tej grupy - ważne dla budowy więzi społecznych. Działania te nie będą jednak w pełni efektywne bez odpowiednich zmian w systemie edukacji, nastawionych na integrację osób niepełnosprawnych.(...)Szczególna uwaga będzie położona przede wszystkim na działania zapobiegawcze, tj.: edukację szkolną, kompetencje zawodowe i kształcenie ustawiczne; przygotowanie infrastruktury pozwalającej osobom niepełnosprawnym na mobilność i obecność w przestrzeni publicznej; przygotowanie osób niepełnosprawnych do artikulacji swych oczekiwań; informowanie o uprawnieniach i obywatelskich obowiązkach; odpowiednią komunikację z otoczeniem i uczestnictwo w życiu społecznym lokalnego czy zawodowego środowiska.

Działania w zakresie poprawy spójności społecznej w ciągu najbliższych 10 lat, a w szczególności po 2020 roku, muszą uwzględniać zmiany demograficzne związane ze starzejącym się społeczeństwem. Newralgicznym elementem będzie zapewnienie osobom starszym dostępu do świadczeń zdrowotnych i usług opieki długoterminowej. Ważnym jest też aktywizowanie członków tej grupy społecznej, tak by było możliwe zatrzymywanie ich na rynku pracy oraz zwiększanie ich udziału w życiu społecznym. Ponieważ wzrastać będzie ryzyko ubóstwa osób starszych, konieczne będzie wypracowanie nowego modelu wsparcia skierowanego do tej grupy odbiorców. Ograniczeniu wykluczenia społecznego będą służyć również działania podejmowane w obszarze mieszkalnictwa. W okresie objętym strategią polityki mieszkaniowej będzie się koncentrować na likwidacji deficytów ilościowych w segmencie lokali socjalnych i mieszkań przeznaczonych dla osób wymagających innej społecznej pomocy mieszkaniowej. Wprowadzone zostaną formy podaży mieszkań dostępnych cenowo w segmencie mieszkań na wynajem. Jednocześnie prowadzone będą działania mające na celu likwidację luki remontowej i ograniczenie zapotrzebowania na energię w sektorze mieszkaniowym. Ważną kwestią jest także obniżenie kosztów budowy mieszkań i racjonalizacja przestrzenno-funkcjonalna nowych zasobów mieszkalnych przez stworzenie odpowiedniego zasobu uzbrojonych gruntów pod budownictwo mieszkaniowe. Celem polityki mieszkaniowej będzie także racjonalizacja zasad gospodarowania publicznym zasobem mieszkaniowym oraz zasobami towarzystw budownictwa społecznego”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego ŚLASKIE 2020+

Uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/38/2/2013 z dnia 1 lipca 2013 r. przyjęła Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+".

Planowanie rozwoju jest jednym z kluczowych zadań, jakie ustawowo zostały przypisane samorządowi województwa. Opracowuje on strategię, stanowiącą zapis świadomych wyborów społeczności regionu, zorientowanych na rozwiązanie głównych problemów i utrzymanie województwa na ścieżce trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz podnoszenie konkurencyjności regionu.

Dokument, będący aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020”, uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 17 lutego 2010 roku, stanowi plan samorządu województwa określający wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście występujących uwarunkowań w perspektywie 2020 roku.

W obszarze priorytetowym B : Szanse rozwojowe mieszkańców jako cel strategiczny wyznaczono "Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie". Aby osiągnąć w/w. cel podjęto następujące kierunki działań:

1. Cel operacyjny: B.1. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców województwa:
 - poprawa dostępu do wysokiej jakości usług medycznych, w tym podniesienie jakości infrastruktury ochrony zdrowia oraz efektywności systemu zarządzania, rozszerzenie zakresu usług medycznych i podniesienie jakości obsługi pacjentów;
 - wykorzystanie nowych technologii w tym ICT w zakresie obsługi pacjenta i diagnostyki zdrowotnej;
 - stworzenie systemu profilaktyki zdrowotnej, w tym działania na rzecz ograniczania chorób i uzależnień cywilizacyjnych oraz promocja zdrowego i aktywnego trybu życia, z uwzględnieniem zmian demograficznych;
 - tworzenie warunków dla aktywnego i zdrowego stylu życia, w tym rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej;
 - promocja, modernizacja, rozwijanie i integracja systemu szlaków i infrastruktury rowerowej.
 - wsparcie aktywności podmiotów działających w ochronie zdrowia w międzynarodowych sieciach i programach współpracy;
 - wspieranie „sieciowania” i optymalizacji dostępu do specjalistycznych placówek ochrony zdrowia i leczenia uzdrowiskowego;

- wsparcie dla podnoszenia kwalifikacji pracowników związanych z ochroną zdrowia i kształcenie nowych kadr.

2. Cel operacyjny: B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców:

- podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach nauczania odpowiadającej potrzebom rynku pracy oraz kształtującej postawy przedsiębiorcze i kreatywne;
- wprowadzenie działań z zakresu monitoringu i ewaluacji polityki edukacyjnej w województwie i zapotrzebowania na określone kompetencje;
- wzmocnienie kształcenia kluczowych umiejętności i kompetencji uczniów m.in. poprzez organizowanie tematycznych i praktycznych kursów zawodowych we współpracy z pracodawcami.
- wsparcie działań i rozwój infrastruktury popularyzujących naukę;
- podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty kształcenia ustawicznego umożliwiającej stały rozwój zawodowy i utrzymanie się na rynku pracy;
- wdrażanie rozwiązań zwiększających dostępność do infrastruktury i podnoszących kompetencje społeczeństwa informacyjnego oraz rozwój usług elektronicznych i mobilnych;
- zwiększenie cyfrowych umiejętności/kompetencji administracji samorządowej, w tym umiejętności otwartej komunikacji z obywatelami z wykorzystaniem narzędzi ICT;
- stworzenie systemu rozwijania i odkrywania talentów mieszkańców województwa;
- realizacja długofalowych programów edukacji kulturalnej adresowanej do różnych grup odbiorców i zwiększających zainteresowanie uczestnictwem w kulturze;
- podniesienie jakości i poprawa dostępu do oferty kultury, sportu i rekreacji oferujących możliwości rozwoju mieszkańców oraz atrakcyjnego spędzania wolnego czasu.

3. Cel operacyjny: B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców:

- podnoszenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie rodziny, w tym wspieranie podmiotów oferujących takie usługi;
- tworzenie i wdrażanie instrumentów wspierających rodziny w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych;
- wdrożenie działań poprawiających warunki startu życiowego i zawodowego osób młodych;
- wyposażanie przestrzeni publicznych w infrastrukturę umożliwiającą wspólne spędzanie czasu przez mieszkańców oraz integrację społeczności lokalnych;
- rewitalizacja społeczna obszarów o niskiej aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców oraz nagromadzonych problemach społecznych;
- poprawa dostępności przestrzeni i obiektów publicznych dla wszystkich, w szczególności dla osób o obniżonej mobilności;
- rozwój publicznych i rynkowych usług wspierających funkcjonowanie osób starszych;
- wdrażanie instrumentów wspierających udział mieszkańców w procesach decyzyjnych na szczeblu lokalnym i regionalnym oraz rozwój idei governance;
- wspieranie rozwiązań w zakresie poprawy bezpieczeństwa publicznego, w tym realizacja działań w obszarze zarządzania kryzysowego;
- zwiększenie udziału mieszkańców w działaniach związanych z zachowaniem i eksponowaniem unikalności dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego województwa oraz jego charakterystycznych obszarów.

Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego na lata 2007-2015

Została ona przyjęta przez Radę Powiatu w Częstochowie w dniu 29 października 2007 roku (Uchwała Nr XII/96/2007). Jednym z celów strategicznych w/w. dokumentu jest osiągnięcie wysokich standardów cywilizacyjnych życia mieszkańców i wysokiej jakości kapitału ludzkiego. Rozwój społeczeństwa informacyjnego. Aby go osiągnąć podejmowane są następujące kierunki działania:

- zmiana profilu systemu szkolnictwa i zwiększenie dostępności do edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym, w tym szkolnictwa zawodowego, i wyższym oraz kształcenia ustawicznego (m.in. poprzez dostosowanie sieci szkół ponadgimnazjalnych oraz profili kształcenia w tych szkołach do potrzeb środowiska społecznego i rynku pracy z uwzględnieniem przewidywalnych tendencji, sukcesywne działania na rzecz doskonalenia nauczycieli, rozwój szkolnictwa ponadgimnazjalnego na potrzeby turystyki oraz organizacja kursów doształcających, szerzenie wiedzy na temat Unii Europejskiej i wykorzystania funduszy unijnych)
- poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej (m.in. poprzez marketing i promocję usług medycznych świadczonych w Szpitalu w Blachowni, dostosowanie świadczonych usług medycznych do zgłaszanego zapotrzebowania, likwidację barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej, stworzenie programu kompleksowej rehabilitacji osób niepełnosprawnych, uwzględniającego rehabilitację zdrowotną oraz wsparcie psychiczne chorych i ich rodzin)
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pomocy społecznej (poprzez rozszerzenie zakresu świadczonych usług w oparciu o istniejącą bazę lokalową i kadrową oraz nowe jednostki pomocy społecznej, tj. jadłodajnie, hotele, wypożyczalnie sprzętu rehabilitacyjnego, punkt konsultacyjny, tworzenie warunków dla rozwoju organizacji pozarządowych i grup samopomocy, rozwój Warsztatów Terapii Zajęciowej, Środowiskowych Domów Samopomocy, zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu do poradnictwa specjalistycznego, organizację poradnictwa dla pracowników socjalnych oraz pracowników organizacji pozarządowych realizujących zadania pomocy społecznej, rozwijanie systemu wsparcia rodziny naturalnej, zastępczej i adopcyjnej, stworzenie osobom opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku poprzez umożliwienie zamieszkania w mieszkaniu chronionym, stworzenie systemu pomocy, w tym wsparcia finansowego dla osób niepełnosprawnych, organizowanie form wsparcia dla osób niepełnosprawnych, które chcą rozpocząć działalność gospodarczą, organizowanie kursów i szkoleń w celu przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji przez osoby niepełnosprawne).
- tworzenie warunków dla rozwoju sportu i rekreacji (poprzez organizację powiatowych imprez rekreacyjno – sportowych, budowę pełnowymiarowych sal gimnastycznych przy szkołach ponadgimnazjalnych, modernizację bazy sportowo – rekreacyjnej)
- poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego (poprzez budowę komputerowego systemu wspomagania działań powiatowych służb, inspekcji i straży , uruchomienie całodobowych posterunków Policji (punktów zgłoszeń) na terenie poszczególnych gmin powiatu, podjęcie działań zmierzających do poprawy funkcjonowania powiatowych struktur Policji, poprawę stanu bezpieczeństwa ruchu na drogach)
- rozwój społeczeństwa informacyjnego (m.in. poprzez lepszy dostęp do internetu na terenie powiatu częstochowskiego, poprawę dostępu do informacji i nowoczesnych technologii na terenie powiatu, przeprowadzanie akcji edukacyjnych i szkoleniowych w zakresie informatyki i dostępu do internetu zarówno wśród pracowników urzędów jak i mieszkańców powiatu, wspieranie lokalnych inicjatyw i inwestycji w zakresie wdrażania nowych technologii).

Strategia Rozwoju Gminy Konopiska

Strategia została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Konopiska z dnia 21 lutego 2004 r. Wyraża ona wolę społeczności lokalnej do realizacji wspólnych celów rozwojowych. Jej zadaniem jest stworzenie podstaw do:

- sprawnego, skutecznego i efektywnego zarządzania gminą przez jej władze, tak w dłuższym, jak i w krótszym horyzoncie czasu,
- pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację przedsięwzięć przewidzianych w strategii,
- promocji gminy i stymulowania jej rozwoju.

Zespół przygotowujący strategię określił następującą misję gminy:

Podstawowym celem gminy Konopiska będzie zapewnienie dogodnych warunków życia, pracy i odpoczynku mieszkańcom oraz odwiedzającym. Gmina podejmie działania dla rozwoju małych i

średnich przedsiębiorstw, mieszkalnictwa, różnych form turystyki i rekreacji oraz wzmocnienia i poprawy swojego wizerunku przy równoczesnym zachowaniu równowagi środowiska naturalnego. Cele strategiczne w sferze społecznej zdefiniowano następująco:

- rozbudowa bazy dla szkolnictwa, odpowiadającej aktualnym potrzebom społeczeństwa,
- uwzględnienie dużej roli placówek szkolnych na terenie gminy w szerzeniu kultury wśród mieszkańców,
- zapewnienie wszechstronnego rozwoju usług dla zaspokojenia wzrastających potrzeb ludności gminy,
- zachowanie i wyeksponowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego, decydujących o tożsamości kulturowej gminy,
- uatrakcyjnienie oblicza gminy poprzez upiększenie jej fragmentów przyległych do przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych, zachowanie krajobrazu otwartego obszaru gminy, szczególnie w rejonie parku krajobrazowego „Lasy nad Górną Liswartą”,
- umożliwienie osiedlania się nowych mieszkańców – działki budowlane.

Określono też działania do w/w. celów:

- budowa sali gimnastycznej z zapleczem kuchennym w Konopiskach, rozbudowa boiska przy szkole w Aleksandrii,
- organizowanie ogólnodostępnych imprez kulturalnych przez szkoły, dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych, tworzenie kółek zainteresowań, wspomaganie organizacji pozarządowych,
- utworzenie ośrodka rehabilitacyjnego,
- rozwój teleinformatyki,
- zwiększenie ilości kursów autobusowych, utworzenie kursu w kierunku szpitala w Blachowni,
- utworzenie szkoły ponadgimnazjalnej, organizowanie stałych kursów, np. językowych,
- dbanie o obiekty historyczne – zabytki i pomniki przyrody, kultywowanie tradycji ludowych,
- ograniczenie zabudowy przy widokowych odcinkach przebiegu głównych szlaków komunikacyjnych.

II. DIAGNOZA

2.1. Charakterystyka gminy

Gmina Konopiska położona jest na skraju parku krajobrazowego „Lasy Górnej Liswarty”, w południowo-zachodniej części powiatu częstochowskiego. Graniczy bezpośrednio z miastem Częstochowa, miastem i gminą Blachownia oraz gminami: Herby, Boronów, Poczesna, Starcza. Położona jest w odległości 7 km od trasy Katowice – Warszawa. Na jej terytorium krzyżują się drogi: Częstochowa – Tarnowskie Góry – Gliwice; Częstochowa – Koszęcin; Kamienica Polska – Blachownia.

Administracyjnie gmina wchodzi w skład powiatu częstochowskiego. Tereny gminy zajmują powierzchnię 7.851 ha. W 2012r. zamieszkiwały ją 10.714 osoby.

Gmina obejmuje 12 sołectw: Aleksandria I, Aleksandria II, Hutki, Jamki – Kowale, Konopiska, Kopalnia, Korzonek – Leśniaki, Łaziec, Rększowice, Walaszczyki, Wąsosz, Wygoda – Kijas.

Pod względem geograficznym gmina Konopiska położona jest w zasięgu prowincji – Wyżyny Polskie, podprowincji – Wyżyna Śląsko-Krakowska, makroregionu – Wyżyna Woźnicko-Wieluńska, w obrębie dwóch regionów geograficznych: Obniżenie górnej Warty oraz progu środkowo-jurajskiego, noszącego nazwę Garbu Herbskiego lub Progu Herbskiego.

Obszar gminy należy do zlewiska Warty. Północno-zachodnią część gminy odwadniają dopływy Stradomki, pozostały obszar rzeki: Konopka i Rększowiczanka. Na rzece Konopce w miejscowości Pająk wybudowano zbiornik wodny, który wykorzystywany jest do celów rekreacyjnych. Na terenie gminy są też niewielkie zbiorniki wykorzystywane dla potrzeb gospodarki rybackiej.

Gmina Konopiska jest prężnie rozwijającą się wspólnotą samorządową, która dzięki stałym inwestycjom i poprawie infrastruktury stała się atrakcyjna dla inwestorów i osób pragnących tu zamieszkać. Cechuje ją również malownicze położenie i doskonałe warunki do rozwoju aktywnego wypoczynku.

2.2 Gospodarka gminy

Na terenie gminy Konopiska działa 653 podmiotów gospodarczych. Najwięcej jest zarejestrowanych we wsiach: Konopiska, Aleksandria i Hutki (wykres nr 1).

W 2012r. działalność gospodarczą rozpoczęło 85 podmiotów. Najwięcej w Konopiskach i Aleksandrii. W ciągu pierwszych pięciu miesięcy 2013r. rozpoczęło działalność 32 podmiotów. Szczegółowe informacje zawarte są na wykresie nr 2.

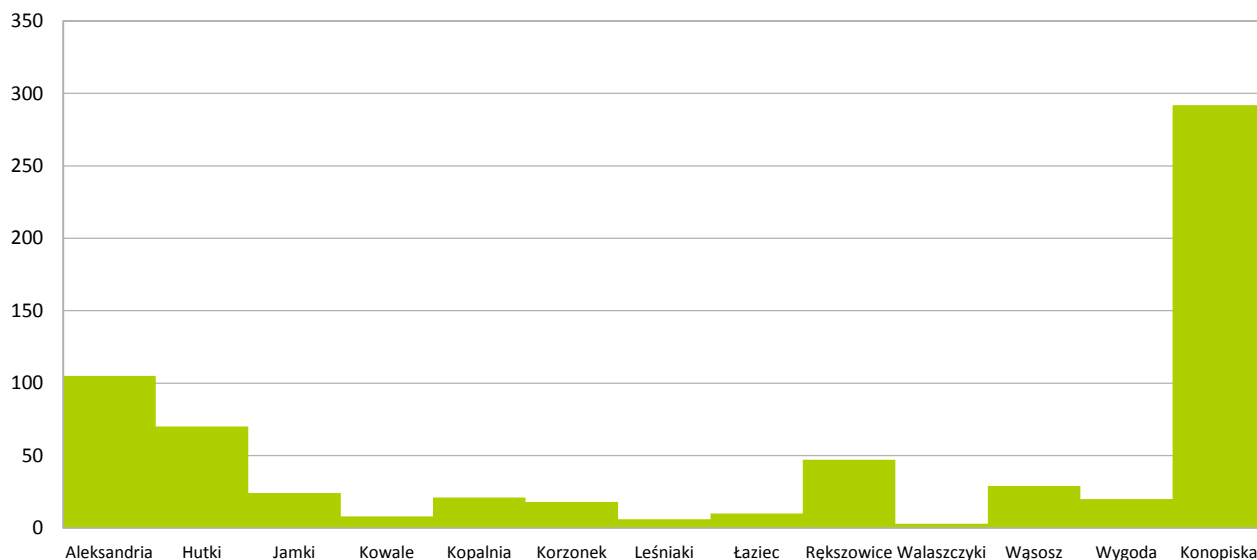
Według danych otrzymanych z Urzędu Gminy Konopiska w 2012r. działalność zakończyło 11 podmiotów gospodarczych – 7 w Konopiskach i po 2 w Hutkach i Aleksandrii. W okresie od stycznia do maja 2013r. działalność zakończyły trzy podmioty gospodarcze- 1 w Aleksandrii, 1 w Korzonku oraz 1 w Konopiskach.

Stan infrastruktury cywilizacyjno – technicznej w gminie jest bardzo dobry (gazyfikacja, elektryfikacja, zaopatrzenie w wodę bieżącą, pełna telefonizacja). W chwili obecnej część sołectw jest podłączona do kanalizacji sanitarnej.

Położenie geograficzne może być rozpatrywane jako czynnik atrakcyjności w związku z bliskością takich miast jak Częstochowa, Katowice, Bytom, Tarnowskie Góry, Piekary Śląskie, Sosnowiec.

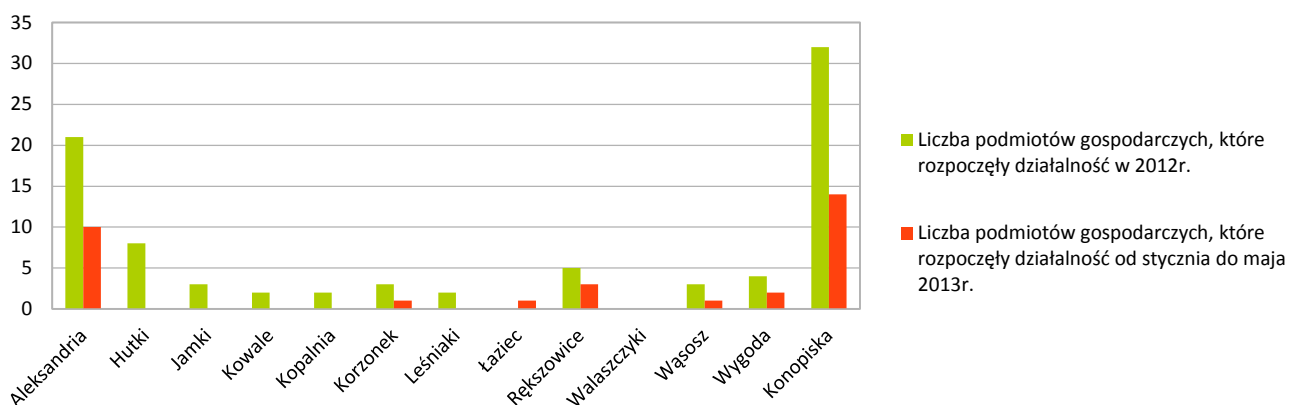
Gmina leży również przy drodze wojewódzkiej nr 908 łączącej Tarnowskie Góry z Częstochową. W Niedalekiej odległości od gminy Konopiska (ok. 7 km) znajduje się droga krajowa nr 1 (łącząca północ Polski (Gdańsk) z południem (Cieszyn)), która stanowi część międzynarodowego szlaku komunikacyjnego E75.

Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach gminy Konopiska

Wykres nr 1 /na podstawie danych Urzędu Gminy Konopiska/

Liczba podmiotów gospodarczych, które rozpoczęły działalność w 2012 i 2013 roku

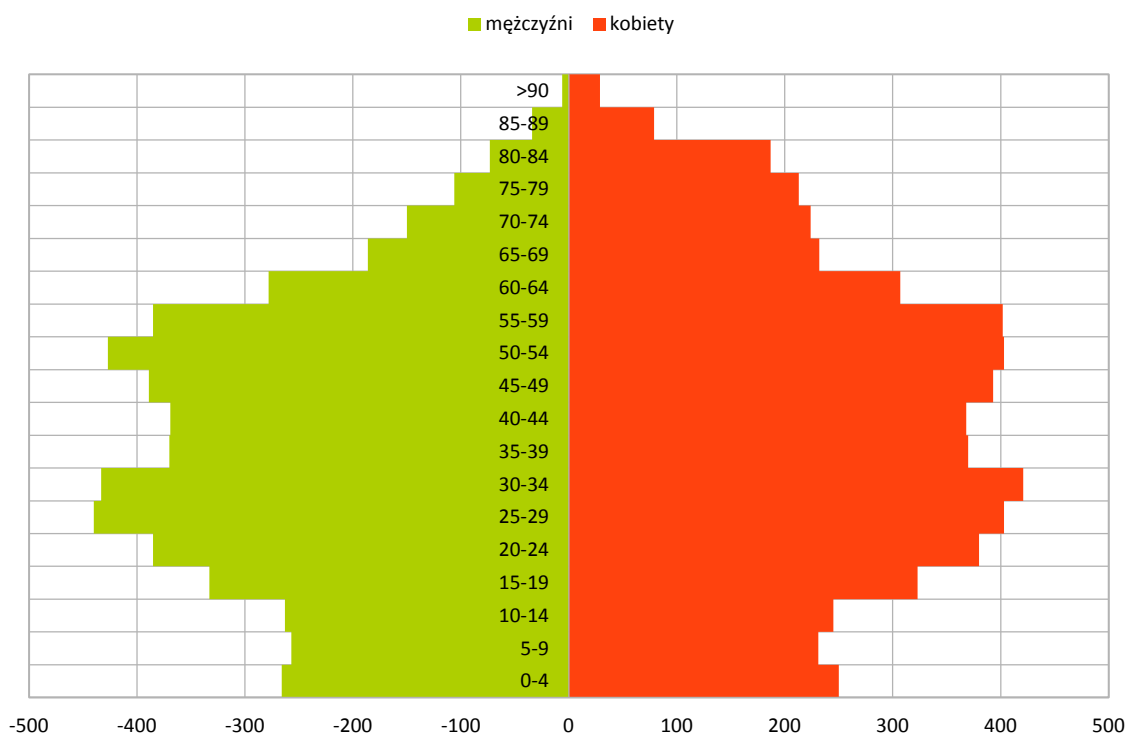
Wykres nr 2 /na podstawie danych Urzędu Gminy Konopiska/

2.3. Demografia

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011r. gminę Konopiska zamieszkiwało 10.610 osób- 5.150 mężczyzn oraz 5.460 kobiet. Jak wynika z analizy struktury płci i wieku mieszkańców gminy, przedstawionej na wykresie nr 3:

- wśród ludności w wieku do 54 roku życia, istnieje przewaga liczebna mężczyzn nad kobietami;
- wśród ludności w wieku powyżej 55 roku życia, istnieje przewaga liczebna kobiet nad mężczyznami (jest to szczególnie widoczne w populacji powyżej 65 roku życia);
- piramida płci i wieku jest typu regresywnego, co oznacza tendencję do starzenia społeczności.

Struktura płci i wieku mieszkańców gminy Konopiska

Wykres nr 3 /na podstawie danych GUS/

Z danych GUS wynika, że w 2012r. (dane na dzień 31 grudnia) gminę zamieszkiwało 10.714 osób- 5.518 mężczyzn i 5.196 kobiet.

Gęstość zaludnienia gminy Konopiska wynosiła w 2012 roku 136 osób na km².

W 2012 roku na 1000 ludności było:

- zgonów 9,6;
- przyrost naturalny 0,7;
- urodzenia żywe 10,2;
- małżeństwa zawarte w ciągu roku 5,2;

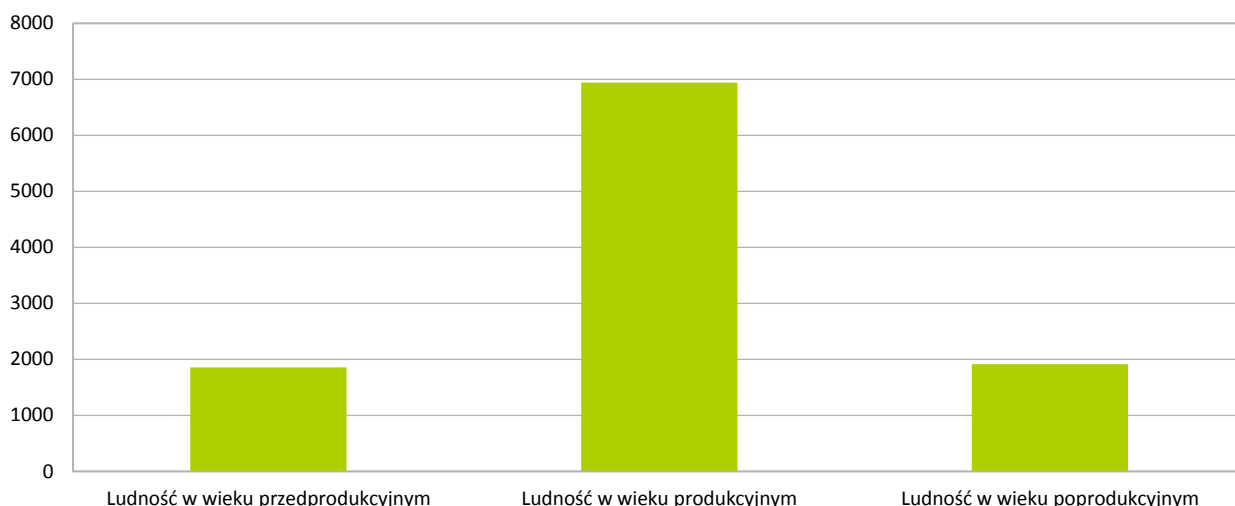
Jest pozytywna zmiana w porównaniu z poprzednimi latami, kiedy to na 1000 ludności było:

- zgonów 11,8 (2011r.) i 11,4 (2010r.);
- przyrost naturalny -2,5 (2011r.) i - 2,3 (2010r.);
- urodzenia żywe 9,3 (2011r.) i 9,1 (2010r.);
- małżeństwa zawarte w ciągu roku 5,6 (2011r.) i 7 (2010r.) ;

Z danych dotyczących 2012r. wynika, że saldo migracji gminnych wewnętrznych wyniosło 33 osoby, a saldo migracji zagranicznych -3 osoby. W 2011r. saldo migracji gminnych wewnętrznych wyniosło 61 osób, saldo migracji zagranicznych -1 osoba, a w 2010r. saldo migracji gminnych wewnętrznych wyniosło 69 osób, saldo migracji zagranicznych -1 osoba.

W 2012r. 64,8% ludności gminy Konopiska była w wieku produkcyjnym, 17,4%- przedprodukcyjnym, a 17,8% poprodukcyjnym (wykres nr 4).

Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2012r.

Wykres nr 4 /na podstawie danych GUS/

2.4 Problemy społeczne w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopiskach

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.) pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ona osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

W/w. ustawa stwierdza, że pomoc społeczna udzielana jest w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

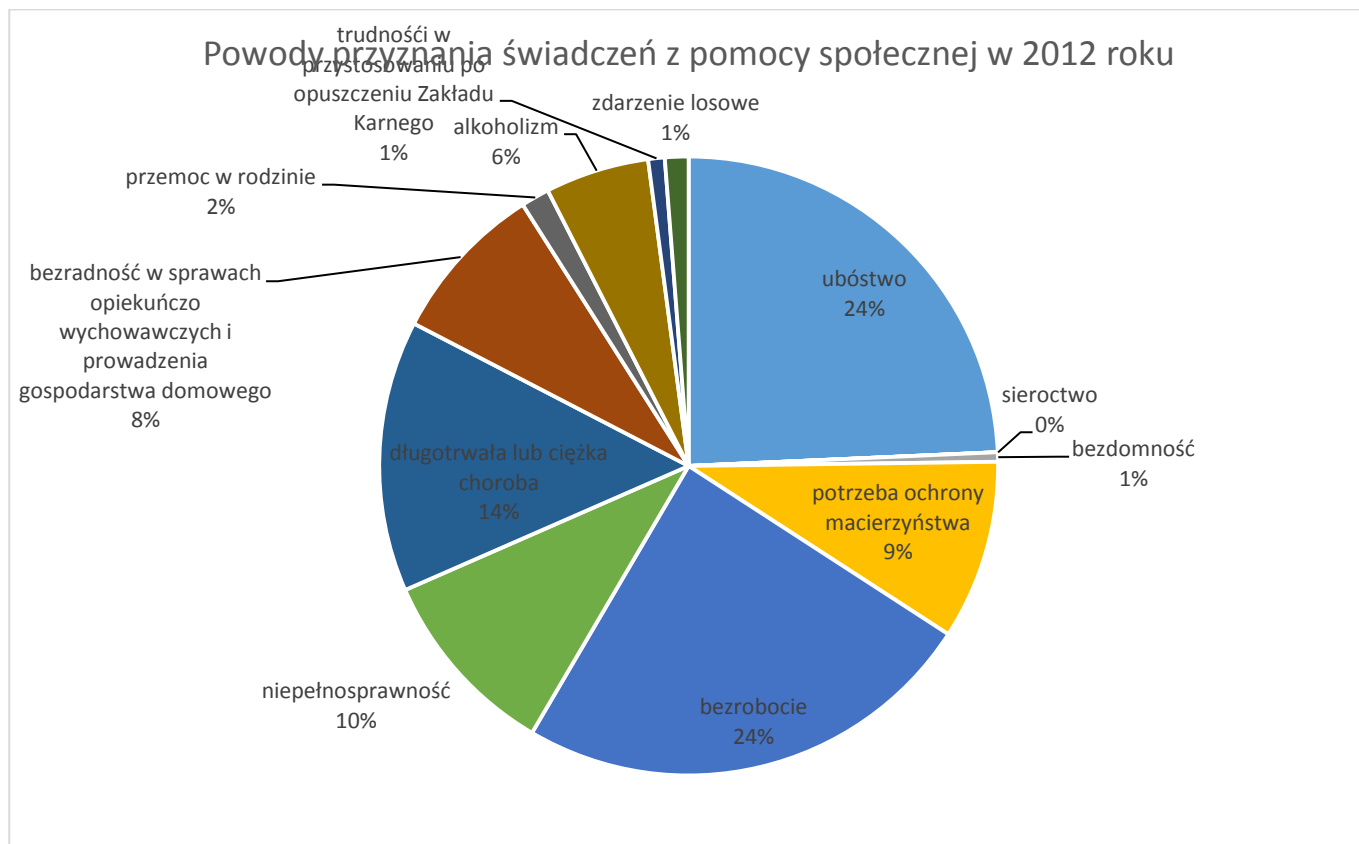
Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki

i usług domowych);

- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

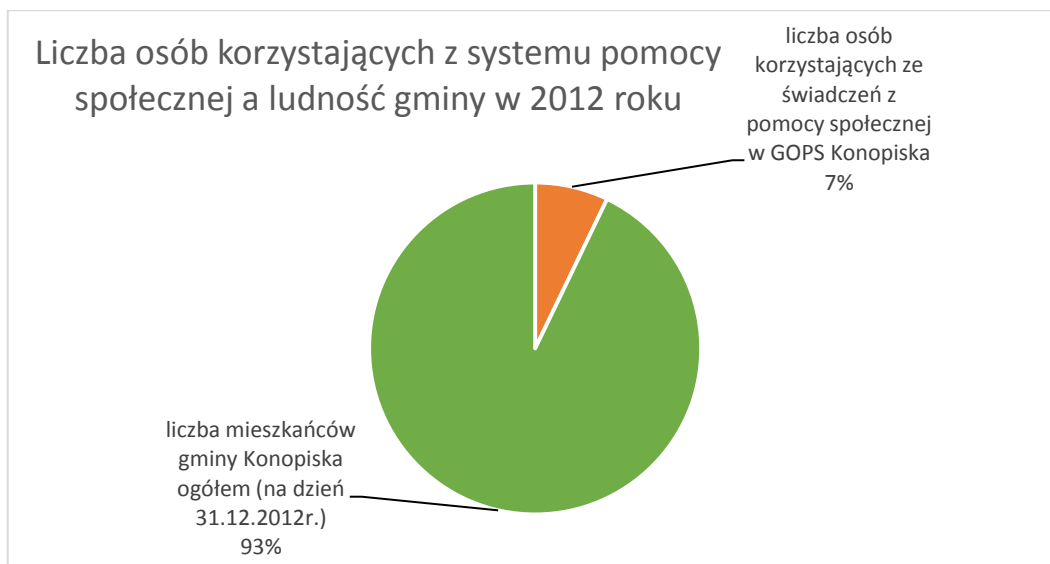
W 2012r. dominującymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej były: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym rodziny wielodzietne i niepełne, niepełnosprawność oraz alkoholizm. Powody przyznania świadczeń pomocy społecznej ilustruje wykres nr 5.

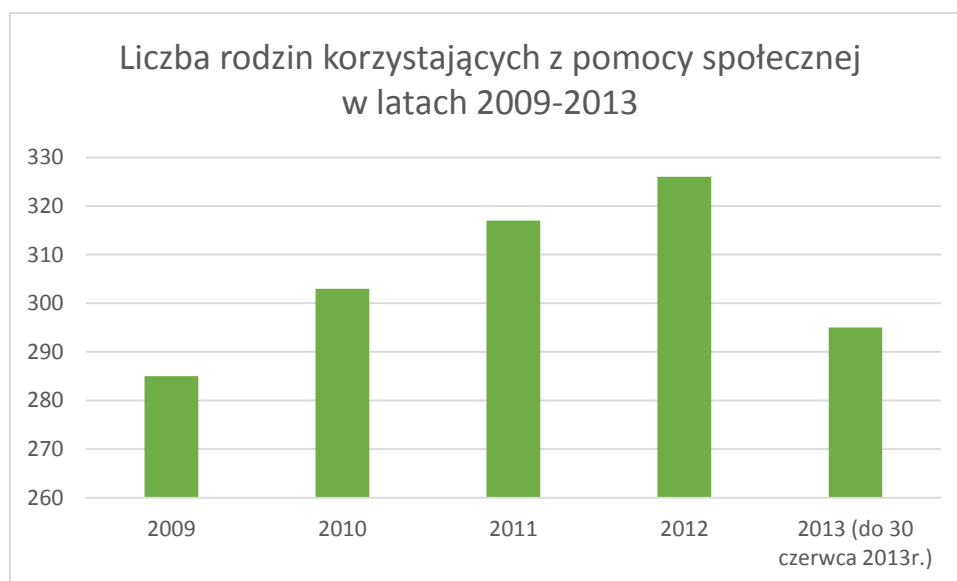
Wykres nr 5 /na podstawie danych GOPS Konopiska/

Ogółem w 2012r. na pomoc społeczną wydatkowano 750.736,54 zł. Z pomocy finansowej Ośrodka skorzystało 326 rodzin, 824 osób w rodzinach, a decyzję wydano dla 480 osób. Procentowy udział osób korzystających z pomocy społecznej wśród ogółu mieszkańców gminy Konopiska w 2012r. przedstawia wykres nr 6.

Liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2009-2013 prezentuje wykres nr 7. Można zauważyć, że z każdym rokiem liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wzrasta. Szczególny wzrost liczby klientów pomocy społecznej można zaobserwować w sezonie jesienno- zimowym, gdy zmniejsza się dostępność prac dorywczych lub sezonowych oraz zwiększają się koszty utrzymania domostw.

Wykres nr 6 /na podstawie danych GOPS Konopiska/

Wykres nr 7 /na podstawie danych GOPS Konopiska/

W 2012 roku wypłacono dla klientów pomocy społecznej następujące świadczenia:

- zasiłki celowe – zadania własne w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej tj. zakup żywności, posiłku, opału, leków, odzieży wypłacono dla 247 rodzin na kwotę 242.236,95 zł (w tym w naturze na zakup opału, żywności, leków, odzieży wyniosło 56.456,56 zł);
- zasiłki celowe z realizacji programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wypłacono dla 171 rodzin na kwotę 99.120,00zł;
- zasiłki okresowe- zadania własne dotowane z budżetu państwa przyznano dla 43 rodzin na łączną kwotę 43.964,48 zł;
- zasiłki stałe- zadania własne dotowane z budżetu państwa przyznano dla 29 rodzin na łączną kwotę 93.846,26 zł;

Ponadto w ramach działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopiskach w 2012r. było objętych dożywianiem 183 dzieci uczęszczających do szkół i przedszkoli. Całkowity koszt żywienia dzieci wyniósł 81.540,00 zł.

W 2012r. przebywało w domach pomocy społecznej 7 mieszkańców gminy Konopiska. Koszt ponoszony przez gminę na utrzymanie tych osób wyniósł 160.822,92 zł.

Pomocy w formie pobytu w schronisku dla osób bezdomnych udzielono w 2012r. dla dwóch osób i wyniosła ona ogółem 11.597,87 zł.

Oprócz w/w. form pomocy świadczone były usługi opiekuńcze dla 11 rodzin.

Miesięcznie w 2012r. pracownik socjalny przeprowadzał średnio 42 wywiady środowiskowe oraz średnio 12 razy wychodził w teren interwencyjnie w sprawach np. Konfliktu rodzinnego, alkoholizmu. Praca socjalna świadczona była dla 218 osób w 97 rodzinach, w tym wyłącznie praca socjalna dla 24 osób w 11 rodzinach.

Pracownicy socjalni wydają również najuboższym mieszkańcom gminy Konopiska artykuły żywnościowe w ramach programu PEAD.

W 2012r. w przypadku 16 osób praca socjalna świadczona była w oparciu o kontrakt socjalny. Kontrakty socjalne realizowane były w ramach projektu systemowego „Myśląc o przyszłości nie pozostawaj w tyle- DZIAŁAJ!”, w ramach Europejskiego Funduszu Socjalnego, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W/w. projekt jest prowadzony przez GOPS od 2008 roku. W latach 2008-2011 z tej formy pomocy skorzystały 64 osoby, w tym 50 kobiet i 14 mężczyzn. W 2012r. brało udział 16 uczestników: 10 kobiet i 6 mężczyzn. Na realizację projektu w 2012 r. przeznaczono kwotę: 200.805,95 zł, w tym środki europejskie wynosiły 174.701,18 zł, a wkład własny Gminy Konopiska 26.104,77 zł. W ramach projektu przeprowadzane są m.in. warsztaty z doradcą zawodowym, warsztaty psychoedukacyjne, warsztaty dla osób powyżej 50 roku życia, warsztaty z prawnikiem, warsztaty ze specjalistą od wizerunku "Pracownik z klasą", szkolenia i kursy zawodowe, kursy komputerowe i kursy języka angielskiego oraz kursy prawa jazdy.

W 2013r. udział w projekcie bierze 19 osób (w tym jedna osoba kontynuuje projekt z 2012r).

Oprócz projektu systemowego GOPS Konopiska realizował również następujące projekty socjalne współfinansowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej:

- "Dziecko- dar który nauczymy się chronić" realizowany w 2010r., w ramach którego zatrudniony został asystent rodziny oraz przeprowadzone zostały m.in. warsztaty socjoterapeutyczne dla rodziców, którzy chcieliby podnieść swoje kompetencje wychowawcze oraz warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci.

- "Powiedz NIE przemocy" realizowany w 2011 roku, w trakcie którego m.in. przeprowadzony został kurs samoobrony dla kobiet, trening asertywności, spotkania z psychologiem, policjantem, prawnikiem na tematy związane z przemocą domową. Ponadto przy współpracy z Zakładem Karnym w Lublińcu wystawiony został spektakl "Nic nie zrobiłam", w którym wystąpiły kobiety osadzone w ZK.

- "Dzieciństwo bez przemocy" realizowany w 2013r., na którego składają się treningi Tai-chi, warsztaty z psychologiem propagujące prawidłowe wzorce rodzicielskie, warsztaty z psychologiem dla rodziców z tematyki jak efektywnie spędzać czas wolny z dzieckiem, warsztaty z psychologiem na temat zagrożeń i skutków wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie, spotkania rodzin z problemem alkoholowym z terapeutą uzależnień.

Zatrudniony od 2008r. asystent rodziny w 2012 i 2013 miał pod opieką 7 rodzin.

Oprócz powyższych zadań GOPS Konopiska realizuje również zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2012r. ze świadczeń rodzinnych skorzystało 573 rodzin, na łączną kwotę 1.965.108,00 zł. Jest to kwota niższa w porównaniu z 2011 r. kiedy to ze świadczeń rodzinnych skorzystało 590 rodzin na łączną kwotę 2.057.831,00zł.

Część osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne mają opłacane składki na ubezpieczenie społeczne. W 2011 składki te miało opłacane 24 osoby na kwotę ogółem 58.195,00 zł. W 2012 liczba osób z prawem do składki na ubezpieczenie społeczne wzrosła do 44, a łączna kwota składek do 74.160,00 zł.

Kolejnym świadczeniem wypłacanym przez GOPS Konopiska jest fundusz alimentacyjny. W 2011 był wypłacany dla 38 rodzin na łączną kwotę 258.902,00 zł, a w 2012r. dla 42 rodzin na łączną kwotę 253.953,00 zł.

2.5 Kwestia osób uzależnionych

Alkoholizm jest zjawiskiem, które dotyka wielu mieszkańców gminy Konopiska. Jest chorobą, którą można zatrzymać ale nie wyleczyć. Alkoholicy to osoby, które nie są w stanie konsekwentnie kontrolować swojego picia. Nadużywanie alkoholu bardzo często przyczynia się do powstawania innych problemów takich jak: pogorszenie stanu zdrowia, problemy materialne, zawodowe, wychowawcze, prawne. Powoduje zaburzenie relacji między członkami rodziny. Nadużywanie alkoholu często bywa przyczyną agresji, stosowania przemocy wobec członków rodziny (w tym stosowania niewłaściwych metod wychowawczych wobec dzieci), prowadzi do kryzysu a nawet rozpadu rodziny.

Szacunkowa liczba osób uzależnionych i współuzależnionych na terenie gminy objęta wsparciem (na podstawie danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopiskach).

Działania	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok (od.01.01.2013 do 30.09.2013)
Liczba osób zgłoszonych na Komisję	38	22	21	15
Liczba osób, które zgłosiły się na wezwanie	33	15	12	4
Liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie	0	0	0	0
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	9	10	10	12
Liczba osób korzystających z różnych form terapii	25	48	37	51

Tabela nr 1 /na podstawie danych GKRPA w Konopiskach/

Liczba rodzin i osób w rodzinach, które skorzystały ze świadczeń z pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Konopiskach z powodu alkoholizmu ilustruje tabela nr 2.

	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok (01.01.2013- 30.06.2013)
Liczba rodzin	24	21	27	44	40
Liczba osób w rodzinach	58	53	62	91	84

Tabela nr 2 /na podstawie danych GOPS Konopiska/

Skala problemowa na terenie Gminy Konopiska wynikająca z uzależnienia od narkotyków jest trudna do ustalenia. Działania w tym kierunku regulowane są ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Problem narkomanii głównie dotyczy dzieci i młodzieży. O problemie tym niechętnie informują pedagodzy czy rodzice osób nieletnich.

Kwestią osób uzależnionych z terenu gminy Konopiska zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konopiskach (zwana dalej Komisją). Komisja w ramach swojego działania współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Urzędem Gminy, placówkami oświatowymi, ze Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych Ruchowo ich Rodzin i Przyjaciół „Prometus”. Dwóch członków Komisji pracuje w Zespole Interdyscyplinarnym przy GOPS Konopiska z rodzinami, w których występuje przemoc.

Posiedzenia Komisji odbywają się godzinach popołudniowych przeciętnie raz w miesiącu.

Członkowie Komisji pełnią dyżury w pierwszy wtorek każdego miesiąca, podczas dyżuru można uzyskać informacje o uzależnieniach, ośrodkach leczenia uzależnień, osobiście lub telefonicznie

Zaproszonej osobie na Komisję proponowane jest uczestniczenie w poradach w naszym Punkcie Konsultacyjnym. Komisja kieruje osoby uzależnione od alkoholu do biegłych sądowych celem uzyskania opinii o uzależnieniu od alkoholu. Po uzyskaniu opinii osoby uzależnione kierowane są do sądu rodzinnego w celu wydania przez sąd postanowienia o przymusie leczenia. Ponadto Komisja wydaje postanowienia na sprzedaż alkoholu w sklepach, gastronomii i na imprezy jednorazowe w plenerze Komisja prowadzi również kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie gminy. Na posiedzeniach Komisji omawia się uczęszczanie do Punktu Konsultacyjnego osób z problemem alkoholowym

Przy GKRPA działa Punkt Konsultacyjny w którym porad udziela dwóch terapeutów z certyfikatem uprawniającym prowadzenie porad dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin i przemocy w rodzinie.

W każdą środę w godzinach od 17.00 do 19.00

Punkt czynny jest w każdą sobotę od godz. 14.00 do 17.00

Porady dla rodzin odbywają się od 14.00 do 15.00.

Rozmowy motywacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu od 15.00 do 17.00

W Punkcie Konsultacyjnym można skorzystać z porad psychologa, który przyjmuje w 2 soboty w miesiącu w godz. od 12.00 do 14.00.

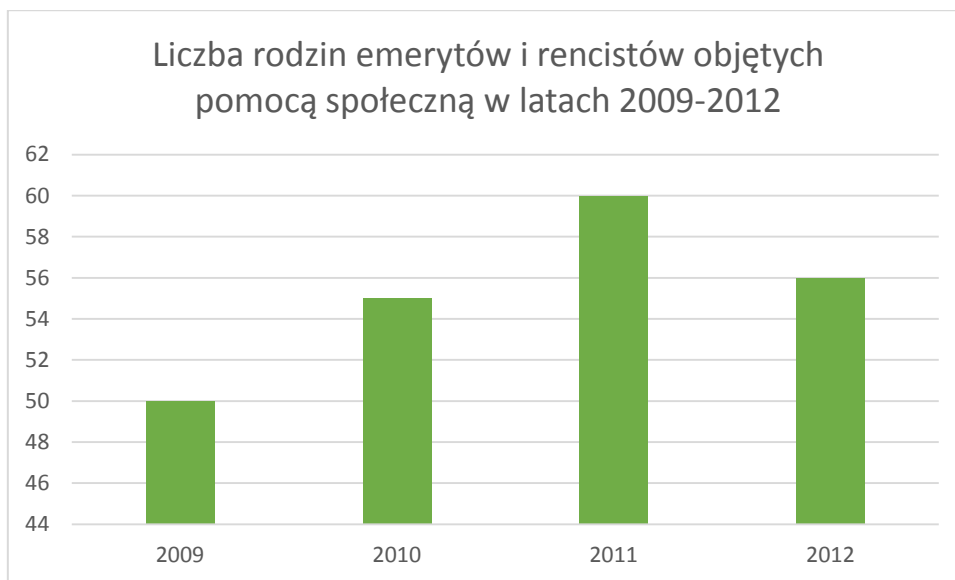
2.6 Kwestia osób starszych

Liczba osób starszych, emerytów, rencistów z roku na rok zwiększa się. Prognozy demograficzne wskazują, że w kolejnych latach procent osób w starszym wieku w całej populacji będzie systematycznie wrosnąć.

Do najważniejszych problemów ludzi starszych można zaliczyć: samotność, przewlekłą chorobę, niepełnosprawność, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności. Zmieniająca się struktura i funkcje współczesnej rodziny nie sprzyjają kształtowaniu się warunków do sprawowania opieki nad sędziwym członkiem rodziny. Coraz częściej osoby starsze tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, a jeśli już mieszkają razem z dziećmi, to przede wszystkim ich świadczenia emerytalne stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodzin wielopokoleniowych.

Ludzie starsi objęci systemem pomocy społecznej w Konopiskach korzystają z różnych form wsparcia, w tym między innymi:

- usług opiekuńczych;
- pomocy materialnej (wykres nr 8),
- zapewnieniem pobytu w domu pomocy społecznej

Wykres nr 8 /na podstawie danych GOPS Konopiska/

Starość jest okresem trudnym, człowiek musi zostać do niej odpowiednio przygotowany. Znamienne rolę w tym procesie odgrywają Kluby Seniora, Uniwersytet Trzeciego Wieku, instytucje wspierające osoby starsze, rodzina, znajomi i cała społeczność. Na terenie gminy Konopiska funkcjonuje Gminne Koło Emerytów i Rencistów. Wiele kobiet z terenu gminy Konopiska w wieku powyżej 60 roku życia jest członkiniami Kół Gospodyń Wiejskich. Obecnie tego rodzaju organizacji w gminie Konopiska jest 11. To organizacje niezwykle istotne dla Gminy i mieszkańców – żadna ważna impreza nie może się odbyć bez zaangażowania Pań działających w Kołach. Ich barwne stroje, pyszne potrawy i śpiew na stałe wpisały się w koloryt naszej Gminy i stały się wizytówką w kraju. Członkinie KGW zdobywają liczne nagrody i wyróżnienia, reprezentując Gminę podczas imprez i konkursów, a także są zapraszane do programów telewizyjnych o ogólnopolskim zasięgu. Nie można również zapomnieć o wkładzie Kół w podtrzymywanie tradycji i - do dziś kultywuje się w nich takie zwyczaje jak: pierzajki, gaik czy ostatki. Koła organizują także wyjazdy, podczas których poznają nie tylko polskie zabytki i krajobrazy, ale i mają możliwość obejrzenia przedstawień w najlepszych teatrach i operach w kraju. Ponadto Gminne Centrum Kultury i Rekreacji ma również swoją ofertę skierowaną dla osób 60+, tj. zajęcia w Zespole Śpiewaczy, zajęcia szachowe w Konopiskach i Aleksandrii, zajęcia jogi w Gminnej Hali Sportowej. Są utworzone ścieżki piesze i rowerowe, dające możliwość spacerowania, uprawiania nordick-walkingu oraz rekreacyjnej jazdy na rowerze.

W związku z postępującym procesem starzenia się ludności naszego kraju następuje systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Analogiczną sytuację można zaobserwować również w naszej gminie. Osoby w wieku poprodukcyjnym w 2012r. stanowiły 17,85 % ogółu mieszkańców. Zwiększa się również zapotrzebowanie na usługi opieki instytucjonalnej.

Na dzień 31 października 2013 roku 3 osób starszych, chorych wymagających całodobowej opieki i pielęgnacji z terenu Gminy przebywa w domach pomocy społecznej. Usługi opiekuńcze są świadczone dla 6 osób w podeszłym wieku.

Aktywizacja i integracja w środowisku lokalnym osób w wieku poprodukcyjnym powinna być realizowana przez promowanie i wspieranie rozwiązań służących pełniejszej integracji społecznej. Przede wszystkim chodzi o wzmacnianie różnych form samoorganizacji, samodzielności i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ważne są także działania wspierające więzi międzypokoleniowe i poczucie odpowiedzialności młodszych pokoleń za osoby starsze z otoczenia rodzinnego i sąsiedzkiego. W pomocy społecznej dąży się do tego, aby działania podejmowane dla tej grupy osób przyczyniały się do większej aktywności, samodzielności i utrzymania kondycji psychofizycznej osób starszych na jak najwyższym poziomie. W większym zakresie wykorzystanie zasobów intelektualnych i twórczych osób starszych do aktywizacji środowiska lokalnego.

2.7 Kwestia dziecka i rodziny

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem dziecka, której obowiązkiem jest zaspokojenie wszystkich jego potrzeb. Wywiera istotny wpływ na kształtowanie się postaw, aspiracji, systemów wartości. Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny, złe wypełnianie ról społecznych powoduje jej destrukcję. W rodzinach dysfunkcyjnych często występują u dzieci problemy w nauce, problemy wychowawcze aż do wkraczania na drogę przestępstwa. Bezradność osób w sprawach opiekuńczo – wychowawczych jest jednym z ważniejszych problemów dotyczących w głównej mierze rodzin o niskim statusie społecznym i niskiej świadomości wychowawczej, o zaburzonych relacjach małżeńskich. Wśród wielu zewnętrznych czynników zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, na pierwszy plan wysuwają się bezrobocie i ubóstwo. Bezrobocie stanowi główne uwarunkowanie wykluczenia społecznego i zaburza wypełnianie ekonomicznej funkcji rodziny. Rodzice skupiając się na zaspakajaniu najbardziej podstawowych potrzeb, nie są w stanie zaspokoić potrzeb wyższego rzędu, a to z kolei hamuje rozwój jej członków. Długotrwałe pozostawanie bez pracy najczęściej prowadzi do narastania wewnętrznych konfliktów w rodzinie, różnego typu uzależnień, przemocy domowej, pogorszenia stosunków między jej członkami a tym samym jest przyczyną nieprawidłowości w funkcjonowaniu rodziny.

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi jako grupą wymagającą szczególnej troski i ochrony. Działalność wielu instytucji i podmiotów skupia się przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do edukacji, służby zdrowia, wypoczynku.

Dane statystyczne GOPS Konopiska wskazują, że liczba rodzin wspomaganych z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego wyraźnie zmniejsza się. Wynika to w dużej mierze z faktu, że rodziny mogą mieć wiele sprzężonych ze sobą problemów (ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm i inne), upoważniających je do otrzymywania świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej.

	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
Liczba rodzin, którym udzielono świadczeń pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:				
	73	78	71	68
rodziny niepełne	60	65	57	55
rodziny wielodzietne	14	10	8	5

Tabela nr 3 /na podstawie danych GOPS Konopiska/

W celu uzyskania informacji o problemach dzieci i młodzieży w lokalnym systemie kształcenia i wychowania zostały rozesełane do szkół ankiety. Pozwalają one zdiagnozować środowisko szkolne pod kątem występowania zachowań dewiacyjnych wśród uczniów oraz przekazują informacje o realizacji działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych, prowadzonych wśród dzieci i młodzieży. Wyniki ankiety prezentują tabele nr 4, 5 i 6.

Lp.	Cechy patologii społecznej wśród uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Konopiska	Liczba uczniów			
		w 2012r.		w okresie od 1.01.2013 do 31.05.2013r.	
		Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki
1	Konflikty z rodzicami (opiekunami)	1	1	-	2
2	Konflikty z rodzeństwem	-	-	1	-
3	Konflikty z nauczycielami	-	-	1	-
4	Konflikty z kolegami szkolnymi	14	4	13	4
5	Dokuczanie młodszymi uczniami	6	-	2	0
6	Kłamstwa	2	2	2	2
7	Wagary	-	-	-	-
8	Alkoholizowanie się	-	-	-	-
9	Narkotyzowanie się	-	-	-	-
10	Palenie papierosów	2	-	2	-
11	Prostytuowanie się	-	-	-	-
12	Zmuszanie kolegów do zachowań seksualnych	-	-	-	-
13	Ucieczki z domu	1	-	1	-
14	Kradzieże	-	-	-	-
15	Agresja i przemoc: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	2	-	1	-
16	Autoagresja	1	1	1	1
17	Przestępczość ujawniona	-	-	-	-
18	Niszczenie mienia szkolnego	-	-	-	-
19	Drugoroczność	-	1	-	1
20	Udział w subkulturach/grupach negatywnych	-	-	-	-
21	Opieka kuratora rodzinnego	6	5	6	5
22	Przemoc w rodzinie	3	4	3	4
23	Alkoholizm rodzica	5	2	5	2
24	Narkomania rodzica	-	-	-	-
25	Zaniedbanie przez dom	8	4	8	4
26	Wykorzystywanie seksualne	-	-	-	-

Tabela nr 4

Lp.	Cechy patologii społecznej wśród uczniów gimnazjów z terenu gminy Konopiska	Liczba uczniów			
		w 2012r.		w okresie od 1.01.2013 do 31.05.2013r.	
		Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki
1	Konflikty z rodzicami (opiekunami)	3	9	2	7
2	Konflikty z rodzeństwem	-	2	-	2
3	Konflikty z nauczycielami	3	2	2	4
4	Konflikty z kolegami szkolnymi	8	8	7	7
5	Dokuczanie młodszymi uczniami	-	-	1	-
6	Kłamstwa	-	-	-	-
7	Wagary	9	4	9	4
8	Alkoholizowanie się	-	2	-	2
9	Narkotyzowanie się	-	-	-	-
10	Palenie papierosów	9	5	9	3
11	Prostytuowanie się	-	-	-	-
12	Zmuszanie kolegów do zachowań seksualnych	-	-	-	-
13	Ucieczki z domu	-	-	-	-
14	Kradzieże	1	-	1	-
15	Agresja i przemoc: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	5	1	5	1
16	Autoagresja	-	3	-	2
17	Przestępczość ujawniona	-	-	-	-
18	Niszczenie mienia szkolnego	1	-	1	-
19	Drugoroczność	3	2	-	-
20	Udział w subkulturach/grupach negatywnych	-	-	-	-
21	Opieka kuratora rodzinnego	3	5	3	6
22	Przemoc w rodzinie	-	2	-	1
23	Alkoholizm rodzica	1	1	1	1
24	Narkomania rodzica	-	-	-	-
25	Zaniedbanie przez dom	1	5	1	5
26	Wykorzystywanie seksualne	-	-	-	-
27	Wczesna inicjacja seksualna	-	-	-	1

Tabela nr 5 / na podstawie danych uzyskanych z placówek oświatowych z terenu gminy Konopiska/

Lp.	Cechy patologii społecznej wśród przedszkolaków z terenu gminy Konopiska	Liczba uczniów			
		w 2012r.		w okresie od 1.01.2013 do 31.05.2013r.	
		Chłopcy	Dziewczynki	Chłopcy	Dziewczynki
1	Konflikty z kolegami szkolnymi	1	1	1	1
2	Dokuczanie młodszym dzieciom	-	1	-	1
3	Kłamstwa	1	-	1	-
4	Kradzieże	-	-	-	-
5	Agresja i przemoc: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	-	-	-	-
6	Autoagresja	-	-	-	-
7	Niszczenie mienia szkolnego	1	-	1	-
8	Opieka kuratora rodzinnego	-	-	-	-
9	Przemoc w rodzinie	-	-	-	-
10	Alkoholizm rodzica	1	-	1	-
11	Narkomania rodzica	-	-	-	-
12	Zaniedbanie przez dom	-	-	-	-
13	Wykorzystywanie seksualne	-	-	-	-

Tabela nr 6 / na podstawie danych uzyskanych z placówek oświatowych z terenu gminy Konopiska/

Jako najczęstszy problem uczniów w środowisku szkolnym w ankietach wymieniane były:

- niepowodzenia szkolne (złe oceny, drugoroczność);
- niski poziom kultury osobistej;
- nieprzestrzeganie zasad Statutu Szkoły;
- agresja i przemoc (wyśmiewanie, wulgaryzmy, przezwiska, obgadywanie, dokuczanie, ubliżanie);
- niskie poczucie własnej wartości;
- brak akceptacji dzieci z rodzin różnie obciążonych (trudna sytuacja finansowa, rozwód rodziców);
- izolowanie uczniów;
- brak akceptacji ze strony rówieśników;
- nadpobudliwość;
- nieśmiałość i problemy z nawiązywaniem kontaktów społecznych;
- nieracjonalne gospodarowanie czasem wolnym;
- konflikty rodzinne;
- uczniowie z rodzin dysfunkcyjnych- zły wpływ na środowisko.

Za najczęstsze podłoże problemów uczniów w środowisku szkolnym uznano:

- brak kontroli rodziców nad sposobem spędzania czasu wolnego;
- słabą motywacją uczniów do nauki;
- negatywny wpływ środowiska rówieśniczego;
- Internet;
- sytuację materialno – bytową;
- brak konsekwencji i granic w procesie wychowawczym rodziny;

- chęć dorównania innym, będącym w lepszej sytuacji materialnej w rodzinie;
- poddawanie się presji osób najbardziej błyskotliwych w klasie;
- brak właściwych wzorców zachowań wyniesionych z rodzinnego domu;
- sytuacja rodzinna, problemy przeniesione z domu rodzinnego;
- zaburzenia wynikające z uwarunkowań zdrowotnych i obciążeń genetycznych;
- zbyt mało czasu poświęconego dzieciom w domach.

Jako sposoby przeciwdziałania występowania zachowań niepożądanych wśród uczniów w ankietach wymieniano:

- konsultacje indywidualne z rodzicami w ramach „Dni otwartych”;
 - zebrania grupowe z rodzicami;
 - prelekcje;
 - spotkania z pedagogiem szkolnym;
 - realizacja działań z Programu Profilaktyki i Programu Wychowawczego Szkoły (pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele);
 - współpraca z PPPP;
 - współpraca z policją;
 - współpraca z kuratorem sądowym i asystentem rodziny;
 - współpraca z dyrektorem, pedagogiem szkolnym, wychowawcami i nauczycielami, pracownikami obsługi;
 - monitoring;
 - organizowanie zajęć pozalekcyjnych;
 - organizowanie i udział uczniów w imprezach klasowych, szkolnych i środowiskowych;
 - lekcje wychowawcze (pedagog szkolny, wychowawcy);
 - udział nauczycieli w szkoleniach poświęconych doskonaleniu umiejętności wychowawczych oraz interwencyjnych wobec aktualnych problemów obserwowanych w środowisku szkolnym;
 - udostępnianie uczniom literatury, informatorów i poradników z zakresu profilaktyki uzależnień;
 - doraźne rozmowy telefoniczne z rodzicami uczniów w razie zaistnienia sytuacji;
 - współpraca z organizacjami pozarządowymi;
 - organizowanie warsztatów socjoterapeutycznych dla uczniów;
 - realizowanie programów profilaktycznych np. ” Trzymaj formę” i „Nie pal przy mnie proszę”, „Inspiracje profilaktyczne- stop przemoc”;
 - pokazywanie przykładów złych życiowych wyborów i możliwych ich konsekwencji;
 - ustalanie wraz z uczniami jasne zasady zachowania się w klasie i w szkole oraz poza nią
 - organizowanie imprez i spotkań całej szkolnej społeczności podkreślających istotę i potrzebę właściwych relacji międzyludzkich;
 - opracowanie i realizacja programów: wychowawczego i profilaktycznego
 - dyskusje, pogadanki z wychowawcami, przedstawicielami policji, współpraca z poradnią psychologiczno- pedagogiczną z GOPS, psychologiem
 - udział uczniów w warsztatach „Akademia ucznia”
 - wykonanie gazetek szkolnych dotyczących przeciwdziałania patologii wśród uczniów;
 - posiedzenia Zespołów Wychowawczych;
 - pedagog, który jednocześnie pełni funkcje Rzecznika Praw Dziecka na terenie szkoły;
 - kierowanie uczniów do specjalistycznych poradni psychologiczno- pedagogicznych, ośrodka zdrowia, ośrodków terapii uzależnień itp.;
 - zapraszanie ciekawych ludzi na prelekcje, spotkania z młodzieżą np. z Ośrodka Terapii Uzależnień w Częstochowie.
 - współpraca z instytucjami opiekuńczymi, w tym z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Częstochowie.
- Jedna ze szkół brała udział w projekcie Bezpieczna Szkoła, Bezpieczny Uczeń, uzyskując certyfikat.

Placówki oświatowe z terenu gminy Konopiska aktywnie współpracują z organizacjami pozarządowymi, takimi jak:

- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo Ich Rodzin i Przyjaciół „Prometeus”;
- Koła Gospodyń Wiejskich;
- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy;
- Caritas;
- Ochotnicza Straż Pożarna;
- Częstochowskie Stowarzyszenie Pomocy Szkole;
- Wolontariat Studencki „PROJEKTOR”
- parafie;
- Fundacja „Młodzi-Młodym”
- Polsko- Amerykańska Fundacja Wolności,
- Stowarzyszenie „Przytulić”,
- Park Krajobrazowy „Lasy nad górną Liswartą”

Ponadto placówki oświatowe mają w swojej ofercie dla uczniów takie zajęcia pozalekcyjne jak:

- koło przyrodnicze;
- chór;
- koło teatralne;
- koło plastyczne;
- takewodo;
- zajęcia korekcyjno-kompensacyjne;
- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka;
- logopedia;
- język angielski i rytmika w przedszkolach;
- przedmiotowe koła zainteresowań (rozwijające i wyrównawcze);
- zajęcia realizowane w ramach projektu „To jest gimnazjum” i „Aktywny uczeń” (koło teatralne, koło Młodych Demokratów, koło informatyczne, Szkolny Ośrodek Kariery, doradztwo zawodowe);
- zajęcia realizowane w ramach projektu „Młodzi nadzieją Konopisk”;
- zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów szczególnie uzdolnionych;
- zajęcia socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci z zaburzeniami komunikacji społecznej;
- koła łowieckie dla klas I-III i IV-VI;
- koła sportowe SKS;
- Klub Młodego Kinomana;
- koło informatyczne;
- Klub Europejski;
- zajęcia specjalistyczne z zakresu tyflopedagogiki, oligofrenopedagogiki, surdopedagogiki, logopedii i rehabilitacji ruchowej;
- nauka gry na gitarze;
- SIS- piłka nożna;
- koło taneczne;
- tenis stołowy;
- gimnastyka korekcyjna.

Swoją ofertę mają również dla rodziców np. w formie:

- prelekcji z rodzicami;
- pedagogizacji rodziców;
- spotkania z przedstawicielami Policji;
- konsultacji indywidualnych;
- zebrań grupowych;
- przekazywania na wywiadówkach informacji o instytucjach niosących pomoc ofiarom przemocy w rodzinie i instytucjach działających na rzecz dziecka i rodziny;

- przekazywania broszur na temat kampanii „Rozmawiaj zanim sięgnie po alkohol”;
- warsztatów na temat: „Wzajemnych relacji w grupie rówieśniczej”;
- szkoleń i warsztatów prowadzonych przez zaproszonych specjalistów z danej dziedziny lub dyrektora szkoły;
- rozmów wychowawców z rodzicami podczas zebrań „Dni otwarte”;
- spotkania z wolontariuszem „Zaproszenie medyczne”;
- kampanii „Postaw na rodzinę”;
- „wywiadówki profilaktycznej” z udziałem rodziców i specjalisty pana Jacka Wrony;
- warsztatów rodziców z psychologiem;
- wywiadówki profilaktycznej „Moje dziecko w przedszkolu”;
- spotkań z rodzicami z okazji „Dnia Babci i Dziadka” oraz „Dnia Rodziny”.

W okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 maja 2013 roku szkoły kierowały dzieci do Powiatowej Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej w Częstochowie z następujących powodów:

- trudności w nauce;
- upośledzenie umysłowe;
- stan zdrowia uniemożliwiający uczęszczanie do szkoły;
- problemy wychowawcze;
- podejrzenie dysleksji rozwojowej;
- zaburzenia zachowania;
- wykonania przesiewowych badań psychologiczno-pedagogicznych ze względu na określenie poziomu rozwoju psychoruchowego.

Szkoły z terenu gminy Konopiska mogą pochwalić się sukcesami uczniów, m.in.:

- I miejsce, II miejsce, III miejsce, wyróżnienia w konkursach:
 - plastycznych;
 - przedmiotowych,
 - muzycznych,
 - recytatorskich,
 - sportowych;

Dzieci i młodzież mają możliwość brać udział w zajęciach tanecznych organizowanych przez Gminne Centrum Kultury i Rekreacji, w następujących zespołach artystycznych:

- Zespół Ludowy Konopielki;
- Zespół Dropsy;
- Zespół Afera;
- Zespół Mała Afera;
- musztrze paradnej – Mażoretki „Szyk”

Działa również Zespół Teatralny Maska.

W świetlicach środowiskowych (zlokalizowanych w Korzonku, Rększowicach, Aleksandrii Konopiskach) odbywają się zajęcia plastyczne, muzyczne, kulinarne, sportowe, zajęcia integracyjne, zajęcia ukierunkowane na wyrównywanie braków, zabawy na świeżym powietrzu (wycieczki piesze, ogniska) itp.

Dla dzieci i młodzieży skierowana jest również oferta sportowa. Na terenie Gminy Konopiska działa Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” Konopiska, ULKS „Alex” w Aleksandrii. Prowadzone są także zajęcia szachowe, tenis stołowy, siatkówka.

Działania skierowane dla rodziców prowadzi także GOPS Konopiska realizując takie projekty socjalne, jak:

- "Dziecko- dar który nauczymy się chronić" realizowany w 2010r.;
- "Powiedz NIE przemocy" realizowany w 2011 roku;
- "Dzieciństwo bez przemocy" realizowany w 2013r.;

2.8 Kwestia bezrobocia

Bezrobocie jest problemem złożonym i różnie definiowanym. Szerszą kategorią jest pozostawanie bez pracy lub nieaktywność zawodowa. Są to kategorie szczególnie ważne z punktu widzenia opisu klientów pomocy społecznej oraz programów adresowanych do nich w ramach tego systemu.

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz tego zjawiska głównie ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz „pracy na czarno”.

Bezrobocie obniża standard życia i rozszerza obraz patologii społecznej. Bezpośrednio wpływa na poziom życia rodzin i prowadzi często do :

- dezintegracji rodziny;
- osłabienia więzi emocjonalnych między członkami rodziny;
- zwiększa ryzyko zaistnienia patologii życia społecznego;
- utraty poczucia bezpieczeństwa i wpływu na własne życie;
- degradacji ekonomicznej i społecznej.

Bezrobocie jest dotkliwe nie tylko dla osób pozostających bez pracy, lecz także dla ich rodzin. W funkcjonowaniu rodzin dotkniętych bezrobociem dochodzi do poważnych zakłóceń. Negatywne zmiany mogą dotyczyć wszystkich funkcji rodziny. Negatywny wpływ bezrobocia na więź małżeńską niesie ze sobą niebezpieczeństwo osłabienia związków uczuciowych i zaburzenia ról małżeńskich i rodzicielskich. Utrata pracy zawodowej wpływa najczęściej na powstawanie napięć i konfliktów w rodzinie. Z drugiej strony, ograniczenie możliwości materialnego zabezpieczenia rodziny prowadzi do ograniczenia stopnia zaspokojenia podstawowych potrzeb. Bezrobocie rodziców nie stwarza poczucia bezpieczeństwa u dzieci i negatywnie wpływa na ich dalszą edukację. Często prowadzi do rozpadu rodziny i może być zagrożeniem przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowych a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego. Problem bezrobocia zwłaszcza długotrwałego wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływania.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to w głównej mierze rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na aktywne poszukiwanie zatrudnienia i pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego. Forma, wysokość i okres wypłacania świadczenia powinna być uzależniona od aktywności bezrobotnego i jego rodziny.

Omawiając kwestię bezrobocia w gminie Konopiska należy wziąć pod uwagę sytuację w całym powiecie częstochowskim.

Kwestią bezrobocia w powiecie częstochowskim zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie (zwanego dalej PUP) . Ze statystyk prowadzonych przez PUP w 2012 roku wynika, że na koniec 2012 figurowało 24.545 osób bezrobotnych i nastąpił wzrost w porównaniu z 2011 rokiem o 11,5% - 2.523 osoby.

W końcu 2012 roku odsetek bezrobotnych mężczyzn nieznacznie przewyższał odsetek kobiet; mężczyźni stanowili 51% ogółu zarejestrowanych, kobiety – 49%.

Na poziomie powiatów udział bezrobotnych mężczyzn w powiecie częstochowskim był nieco wyższy i wynosił 51,5%. Prawo do zasiłku dla bezrobotnych posiadało w końcu 2012 r. 3 717 osób (15,1% ogółu), bez prawa do zasiłku pozostawało 20 828 osób tj. 84,9% zarejestrowanych.

Stopa bezrobocia (procentowy udział liczby bezrobotnych w cywilnej liczbie ludności aktywnej zawodowo)w końcu grudnia 2012 r. wynosiła :

- w Częstochowie – 13,5%
- w powiecie częstochowskim – 20,4%
- w woj. śląskim – 11,1%
- w Polsce – 13,4%.

W porównaniu z grudniem 2011 roku wskaźnik stopy bezrobocia zwiększył się o 1,3 p. proc. w Częstochowie, o 1,8 p. proc. w powiecie częstochowskim, o 0,9 p. proc. w województwie śląskim i o 0,9 p. proc. w Polsce.

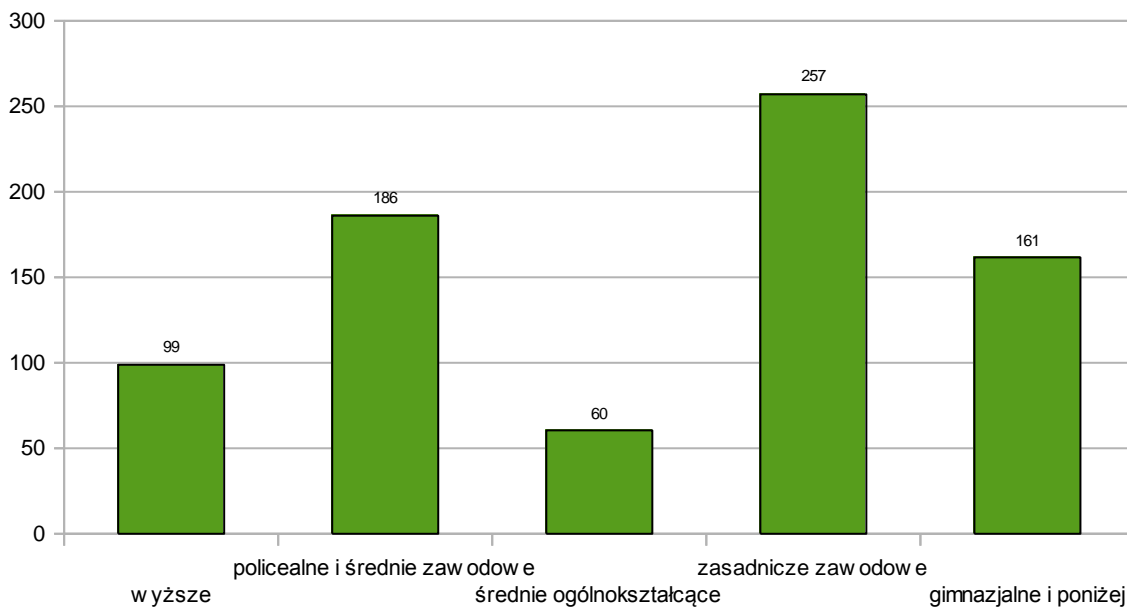
Na koniec grudnia 2012 r. powiat częstochowski miał najwyższą stopę bezrobocia w województwie śląskim.

W końcu grudnia 2012 roku ponad połowa bezrobotnych zarejestrowanych

w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie posiadała wykształcenie gimnazjalne, lub zasadnicze zawodowe – 51,8% ogółu. Udział tej grupy osób zmniejszył się w stosunku do 2011 roku o 0,5 punktu proc. Zwiększył się natomiast odsetek bezrobotnych lepiej wykształconych. Świadcstwo ukończenia szkoły średniej lub policealnej posiadało 33% bezrobotnych (wzrost w odniesieniu do grudnia 2011 r. o 0,4 punktu proc.), a dyplom ukończenia szkoły wyższej – 15,2% zarejestrowanych (wzrost w odniesieniu do grudnia 2011 r. o 0,1 punktu proc.).

Zarejestrowane w PUP Częstochowa kobiety są lepiej wykształcone niż mężczyźni. W końcu 2012 roku prawie 59% zarejestrowanych kobiet posiadało wykształcenie średnie lub wyższe (odpowiednio 39,3% i 19,6%). Tymczasem w populacji mężczyzn wykształceniem co najmniej średnim legitymowało się tylko 37,9% (w tym wyższym – 11,1%). Bezrobotne kobiety, pomimo wyższych kwalifikacji zawodowych, mają mniejsze szanse na rynku pracy, niż mężczyźni. Zdaniem ekspertów rynku pracy przyczyn tej sytuacji jest kilka. Pracodawcy wolą zatrudniać mężczyzn, gdyż ich zdaniem są bardziej dyspozycyjni niż kobiety, które często korzystają z dodatkowych świadczeń, chociażby z urlopów macierzyńskich. Ponadto mężczyźni częściej wybierają szkoły zawodowe i technika oraz studia techniczne. To zwiększa ich szansę na rynku pracy, gdyż pojawiające się oferty pracy związane są zwykle z takimi kwalifikacjami. Dane statystyczne za I kwartał 2013r. prezentuje wykres nr 9.

Liczba osób bezrobotnych w zależności od wykształcenia w I kwartale 2013 roku

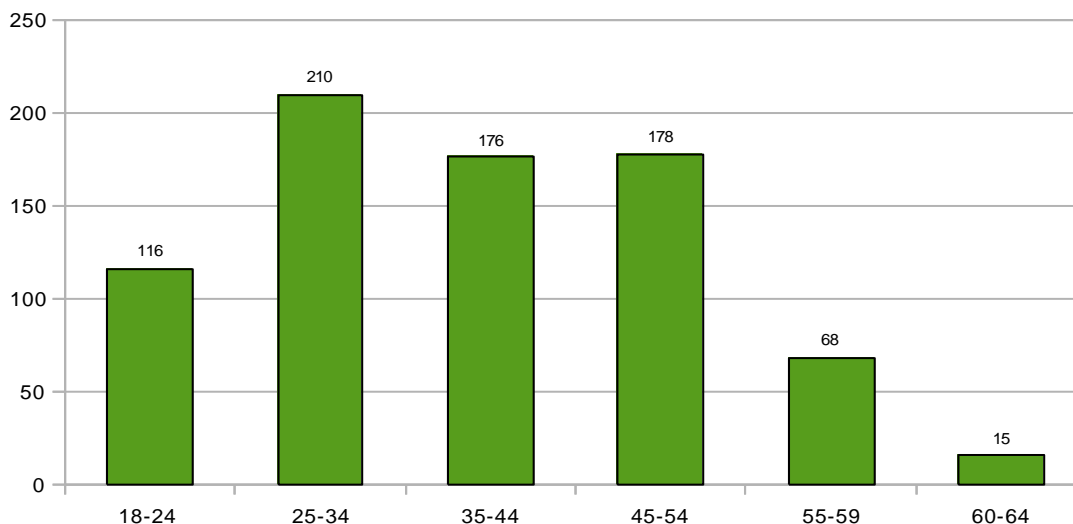

Wykres nr 9 / na podstawie danych PUP Częstochowa/

W końcu 2012 roku najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat - 28,1% ogółu zarejestrowanych (6 904 osoby) oraz bezrobotni od 45 do 54 roku życia - 22% ogółu (5 395 osób).

Znaczny problem w znalezieniu pracy miały także osoby starsze, zwłaszcza po 55 roku życia. Ich udział wynosił 16,5% i zwiększył się w porównaniu z rokiem 2011 o 1 p. proc. W opinii pracodawców bezrobotni w tej grupie wiekowej mają większe wymagania płacowe, niż osoby młode, są gorzej przygotowani do zmieniających się warunków na rynku pracy, trudniej się im dostosować do nowych technologii czy urządzeń, na których wcześniej nie pracowali. Na koniec 2012 roku odnotowany został natomiast mniejszy udział w bezrobociu osób młodych do 25 roku życia (12,5% w 2012 r., 13,6% w 2011 r.). Dane statystyczne za I kwartał 2013r. prezentuje wykres nr 10.

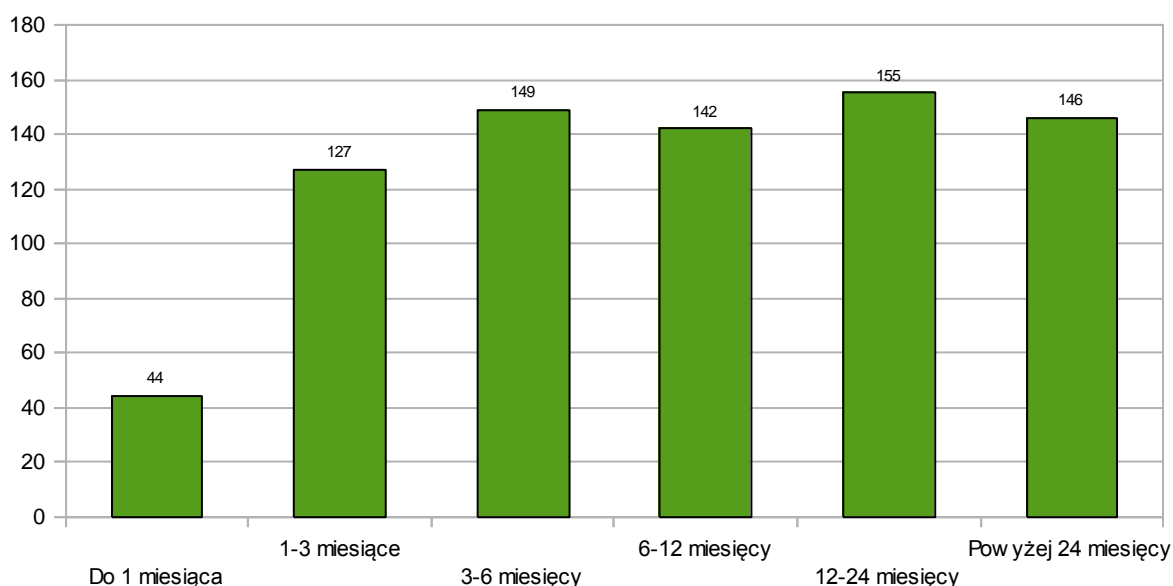
Liczba osób bezrobotnych w zależności od wieku w I kwartale 2013 roku

Wykres nr 10 / na podstawie danych PUP Częstochowa/

Na sytuację bezrobotnych istotny wpływ ma okres czasu, w jakim pozostają bez zatrudnienia. W końcu 2012 r. osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania stanowiły 39,3% wszystkich bezrobotnych - 9 650 osób, (w 2011 r. - 37,3%, 8 213 osób). Niepokojący jest fakt, że co piąta osoba pozostawała w rejestrze urzędu pracy dłużej niż 2 lata (20,2% - 4 956 osób). Najmniejszy udział w bezrobociu mieli będący bez pracy do 1 miesiąca - 7,5% zarejestrowanych (1 852 osoby). Dane statystyczne za I kwartał 2013r. prezentuje wykres nr 11.

Liczba osób bezrobotnych w zależności od czasu pozostawania bez pracy w I kwartale 2013 roku

Wykres nr 11 / na podstawie danych PUP Częstochowa/

Na koniec 2012 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 1 891

osób bezrobotnych niepełnosprawnych (7,7% ogółu bezrobotnych) oraz 220 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu (w 2011 roku - 1 749 osób bezrobotnych oraz 230 poszukujących pracy).

Stopień niepełnosprawności :

- lekki – 1 520 osób bezrobotnych i 61 poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu,
- umiarkowany – 358 osób bezrobotnych i 136 poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu,
- znaczny – 13 osób bezrobotnych i 23 poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu.

W ramach wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w zawodach:

- robotnik gospodarczy,
- technik prac biurowych,
- sprzedawca,
- sprzątaczką biurową,
- szwaczka,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- monter konstrukcji stalowych,
- pracownik ochrony fizycznej bez licencji,
- krawiec,
- magazynier,
- murarz,
- technik handlowy,
- fryzjer.

Osoby zarejestrowane w PUP Częstochowa w 2012 roku skorzystały z różnych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, co prezentuje tabel nr 7.

Formy aktywizacji	Liczba osób
Prace interwencyjne	135
Roboty publiczne	289
Stáže	1549
Szkolenia i przekwalifikowania	921
Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	341
Koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	423
Prace społecznie użyteczne	172
Ogółem:	3 830

Tabela nr 7 /dane pochodzące z PUP Częstochowa/

W końcu września 2013 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Częstochowa wynosiła 24 686 osób. Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowili 86,2% wszystkich bezrobotnych z powiatu częstochowskiego. Udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych z obszarów wiejskich wynosił 47,3%.

Prawo do zasiłku posiadało 1 630 osób zamieszkałych na wsi (20,4% zarejestrowanych).

W miesiącu sprawozdawczym zarejestrowało się 893 bezrobotnych mieszkańców wsi, a z rejestrów wykreślono 793 osoby.

Na terenie gminy Konopiska we wrześniu 2013 zamieszkiwało 659 osób bezrobotnych.

Informację o sytuacji na lokalnym rynku pracy we wrześniu 2013 roku prezentuje tabela nr 8 pochodząca z PUP Częstochowa

Również Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopiskach podejmuje działania mające na celu aktywizację osób bezrobotnych. Od 2008r. realizuje projekt finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki. W latach 2008-2012 z tej formy pomocy skorzystały 80 osób, w tym 60 kobiet i 20 mężczyzn. W 2013r. udział bierze 12 kobiet i 6 mężczyzn. W ramach tego projektu uczestnicy biorą udział m.in. w:

- warsztatach z psychologiem;
- warsztatach z doradcą zawodowym;
- warsztatach z wizerunku;
- kursach języka angielskiego;
- kursach komputerowych;
- szkoleniach i kursach zawodowych;
- kursach prawa jazdy;
- działaniach środowiskowych np. wyjście do teatru, opery, kina, wycieczka krajoznawcza.

GMINA	Liczba bezrobotnych		Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku		Oferty pracy	Aktywne formy działania urzędu pracy (liczba osób bezrobotnych korzystających z n/w form)						
						Staż	Rozpoczęcie działalności gospodarczej	Praca w ramach refundacji kosztów	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Szkolenia	Prace społecznie użyteczne
	Ogółem	kobiety	Razem	kobiety	A/B	A/B	A/B	A/B	A/B	A/B	A/B	A/B
Częstochowa	15419	7476	2343	982	334/2812	35/829	29/156	20/146	3/58	29/113	151/587	1/129
Blachownia	927	484	168	81	6/67	1/44	1/11	0/12	0/13	1/4	8/29	0/1
Dąbrowa Z.	374	169	52	21	1/57	5/43	2/5	1/5	0/0	3/11	0/4	0/11
Janów	474	189	113	36	8/61	0/31	1/3	0/0	0/6	7/17	2/10	0/0
Kamienica P	383	185	108	54	5/55	0/19	2/7	0/0	0/1	2/10	2/13	0/9
Kłomnice	877	410	201	71	7/106	3/43	2/6	0/7	0/13	2/11	4/20	0/26
Koniecpol	1022	518	147	65	10/158	16/117	1/12	1/9	0/13	4/13	3/36	1/1
Konopiska	659	333	124	67	13/81	4/48	3/12	0/10	0/4	1/8	3/21	1/9
Kruszyna	315	170	79	34	6/47	1/31	1/2	0/4	0/0	2/11	0/5	0/8
Lelów	436	207	57	22	2/69	7/51	0/6	0/0	0/1	8/15	4/9	0/5
Mstów	570	276	138	60	20/119	3/60	2/9	0/5	0/0	1/6	2/13	0/1
Mykanów	721	360	114	57	8/70	1/42	1/5	0/9	0/4	1/10	7/33	0/2
Olsztyn	505	240	120	55	14/79	1/29	1/8	3/6	1/8	1/9	0/13	0/10
Poczesna	833	418	191	89	15/101	2/53	3/10	1/9	0/7	1/8	9/31	0/1
Przyrów	348	143	66	29	2/36	4/27	0/1	0/3	0/1	0/6	0/5	0/3
Rędziny	644	270	117	52	6/111	2/45	1/8	1/9	0/5	1/8	9/26	0/26
Starcza	179	80	58	21	3/18	1/10	0/0	1/6	0/1	0/8	1/5	0/0
OGÓLEM	24686	11928	4196	1796	460/4047	86/1522	50/261	28/240	4/135	64/268	205/860	3/242

Stopa bezrobocia wyliczona przez GUS na koniec sierpnia 2013 roku

- Polska – 13%, woj. Śląskie – 11,1%, miasto Częstochowa – 13,4%, powiat częstochowski – 20,5%

A - w miesiącu

B - narastająco od początku roku

Tabela nr 8 /z "Informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy we wrześniu 2013 roku"/

2.9 Kwestia przemocy w rodzinie

Przemoc domową, zwaną też przemocą w rodzinie, można najogólniej zdefiniować jako zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste powodując cierpienie i szkody. Najczęściej przyczyną przemocy i agresji w rodzinie jest: alkoholizm, konflikty rodzinne, destrukcja podstawowych funkcji rodziny, rozwody, upadek dobrych obyczajów w rodzinach. Przemoc w rodzinie powoduje łamanie norm moralno – prawnych, zastraszanie dzieci, agresje, depresje i choroby psychiczne. Ofiarami przemocy są zazwyczaj kobiety i dzieci, rzadziej mężczyźni. W stosunku do dzieci przemoc stosują zazwyczaj obydwój rodzice. Oboje są sprawcami zaniedbań, jednak z opinii pracowników socjalnych wynika, że w większym stopniu to mężczyźni zostawiają rodziny, unikając łożenia na ich utrzymanie i odpowiedzialności za wychowanie dzieci.

Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie wymaga zintegrowanego działania wielu instytucji i podmiotów wykonujących zadania z tego zakresu. Analiza danych zgromadzonych w GOPS pozwala stwierdzić, że poziom korzystania z pomocy społecznej przez rodziny dotknięte przemocą jest niewielki. W latach 2009 – 2011 z różnych form wsparcia korzystało: w 2009 roku – 2 rodziny, 2010 – brak, 2011 – 1 rodzina, a w 2012 roku- 12 rodzin. Przemoc w rodzinie to wciąż temat tabu, dlatego ofiarom przemocy tak trudno uzyskać fachową pomoc. Również dlatego dane statystyczne daleko odbiegają od rzeczywistej liczby i skali zjawiska.

Pomoc ofiarom przemocy ułatwiają działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty”, która jest dokumentem służbowym wypełnianym przez funkcjonariusza policji lub pracownika socjalnego. Ułatwia ona uporządkowaną rejestrację wydarzeń. Pomaga w prowadzeniu działań prewencyjnych wobec rodziny, w której dochodzi do przemocy. Dokumentacja „Niebieskiej Karty” jest wykorzystywana i stanowi podstawę przy kierowaniu sprawy na drogę postępowania sądowego.

W roku 2010 został uchwalony Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. W 2011 roku powołano Zespół Interdyscyplinarny, którego głównym zadaniem jest tworzenie gminnego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej przy współpracy różnych osób, instytucji i organizacji. Podejmowane działania w ramach Zespołu służą zwiększeniu świadomości społecznej na temat przemocy domowej, motywowaniu ofiar przemocy w rodzinie do żądania ochrony swoich praw i szukania pomocy. W ramach działającego Punku Konsultacyjny przy Urzędzie Gminy Konopiska udzielane są porady psychologiczne zarówno dla ofiar, jak i dla sprawców przemocy. Dla osób nadużywających alkoholu prowadzone są spotkania z terapeutą uzależnień.

W ramach działającego Zespołu Interdyscyplinarnego w 2012 roku powołano 24 grupy robocze. Do Zespołu wpłynęło 49 Niebieskich Kart- 48 sporządzonych przez policję i jedna przez placówkę oświatową. Zespół Interdyscyplinarny w 2012 roku sporządził 18 Niebieskich Kart część C oraz 19 Niebieskich Kart część D. W 2012 zakończono 10 procedur Niebieskich Kart na skutek zakończenia przemocy w rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny przekazał jedno zawiadomienie do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie.

Tabele nr 9-12 prezentują dane statystyczny dotyczące przemocy w rodzinie na terenie gminy Konopiska w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 30 września 2013 roku.

Miejscowości	1 styczeń 2013-30 września 2013r.		
	Kobieta	Dziecko	Mężczyzna
Liczba ofiar przemocy w rodzinie z terenu gminy Konopiska	52	4	3

Tabela nr 9 Liczba ofiar przemocy w rodzinie /na podstawie danych Komisariatu Policji w Blachowni/

Miejscowości	1 styczeń 2013-30 września 2013r.		
	Kobieta	Nieletni	Mężczyzna
Liczba sprawców przemocy w rodzinie z terenu gminy Konopiska	4	0	43

Tabela nr 10 Liczba sprawców przemocy w rodzinie /na podstawie danych Komisariatu Policji w Blachowni/

Miejscowości	1 styczeń 2013-30 września 2013r.		
	Kobieta	Nieletni	Mężczyzna
Liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu z terenu gminy Konopiska	2	0	37

Tabela nr 11 Liczba sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu /na podstawie danych Komisariatu Policji w Blachowni/

Miejscowość	1 styczeń 2013-30 września 2013r.	
	Liczba interwencji ogółem	W tym związanych z przemocą domową
Liczba interwencji domowych na terenie gminy Konopiska	-	47

Tabela nr 12 Liczba interwencji domowych /na podstawie danych Komisariatu Policji w Blachowni/

Zdaniem pracowników socjalnych działania w zapobieganiu przemocy domowej powinny być oparte o systematyczną wymianę informacji i współpracę z samorządem lokalnym, Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Konieczne jest w dalszym ciągu prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych w Gminie w celu systematycznego uświadamiania mieszkańców odnośnie problemu przemocy w rodzinie, w większym zakresie wykorzystywanie procedur „Niebieskiej Karty „ i ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym na rzecz poprawy skuteczności działań wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Aby przeciwdziałać przemocy domowej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopiskach zrealizował dwa projekty socjalne współfinansowane z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej:

- "Powiedz NIE przemocy" realizowany w 2011 roku, w trakcie którego m.in. przeprowadzony został kurs samoobrony dla kobiet, trening asertywności, spotkania z psychologiem, policjantem, prawnikiem na tematy związane z przemocą domową. Ponadto przy współpracy z Zakładem Karnym w Lublińcu wystawiony został spektakl "Nic nie zrobiłam", w którym wystąpiły kobiety

osadzone w ZK.

- "Dzieciństwo bez przemocy" realizowany w 2013r., na którego składają się treningi Tai-chi, warsztaty z psychologiem propagujące prawidłowe wzorce rodzicielskie, warsztaty z psychologiem dla rodziców z tematyki jak efektywnie spędzać czas wolny z dzieckiem, warsztaty z psychologiem na temat zagrożeń i skutków wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie, spotkania rodzin z problemem alkoholowym z terapeutą uzależnień.

2.10 Kwestia osób niepełnosprawnych

Jednym z ważniejszych problemów współczesnego świata jest niepełnosprawność. Wiąże się to z powszechnością i rozmiarem tego zjawiska. Z niepełnosprawnością wiąże się niejednokrotnie tzw. niepełnosprawność społeczna, czyli niemożność pełnego funkcjonowania w społeczeństwie. Zauważa się systematyczny wzrost liczby osób niepełnosprawnych na terenie gminy. Najczęstszymi problemami, z jakimi spotykają się w swojej codziennej egzystencji osoby niepełnosprawne to :

- utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji;
- utrudnienia architektoniczne i komunikacyjne;
- pogarszanie się sytuacji ekonomicznej;
- bariery psychologiczne;
- izolacja społeczna.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopiskach wynika, że na terenie gminy zamieszkuje 59 niepełnosprawnych dzieci w wieku do ukończenia 16 roku życia, które pobierają zasiłek pielęgnacyjny (dane na dzień 30.09.2013r.). Osób o znacznym stopniu niepełnosprawności pobierających zasiłek pielęgnacyjny jest 66. Z danych GOPS wynika, że osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia, pobierających zasiłek pielęgnacyjny jest 72. Oczywiście dane te nie uwzględniają wszystkich osób niepełnosprawnych zamieszkujących teren gminy Konopiska, nie są ujęte osoby z orzecznym lekkim stopniem niepełnosprawności, osoby o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, których niepełnosprawność powstała po ukończeniu 21 roku życia oraz osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności pobierające dodatek pielęgnacyjny.

Na terenie Gminy Konopiska prężnie działa Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo, ich Rodzin i Przyjaciół Prometeus. Stowarzyszenie to organizuje różnego rodzaju zajęcia dla osób niepełnosprawnych oraz imprezy integracyjne. W ramach Stowarzyszenia osoby niepełnosprawne biorą udział w treningach boccia i zdobywają medale na ogólnopolskich i międzynarodowych zawodach.

W 2013 roku w/w. stowarzyszenie realizuje projekt współfinansowany przez Unię Europejską, w ramach którego organizowane są : zajęcia z ceramiki, kurs komputerowy, kurs języka migowego, spotkania informacyjne na temat korzyści płynących z korzystania z Internetu.

Osoby niepełnosprawne napotykają liczne przeszkody związane z samodzielnym funkcjonowaniem. Formułując kierunki polityki społecznej gminy Konopiska należy pamiętać o prowadzeniu szeroko zakrojonych działań , których celem jest przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych , prowadzących do większej ich aktywności zawodowej i społecznej. Problem osób niepełnosprawnych w gminie jest bliski zarówno pracownikom samorządowym jak i społeczności lokalnej. Tym problemem na terenie gminy zajmują się głównie: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie , Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i organizacje pozarządowe. Działania tych podmiotów zmierzają do zabezpieczenia podstawowych potrzeb życiowych, rehabilitacji, likwidacji barier architektonicznych a także działań integrujących osoby niepełnosprawne ze społecznością lokalną.

2.11 Kwestia przestępczości

Przestępczość jest jednym z tych zjawisk społecznych, które odciskają dotkliwie piętno na funkcjonowaniu lokalnej społeczności. Jest to margines życia społecznego, ale intensywność zdarzeń oraz częstotliwość, z jaką występują, mogą mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludzi tworzących społeczność gminy. Tabela nr 13 prezentuje liczbę przestępstw

popelnionych na terenie gminy Konopiska w okresie od 1 stycznia 2012 roku do 30 września 2013 roku.

Przestępstwo	Liczba przestępstw popelnionych na terenie gminy Konopiska w okresie od 1 stycznia 2012r. do września 2013r.
zabójstwo	0
uszkodzenie ciała	0
bójka lub pobicie	0
narażenie na utratę zdrowia lub życia	0
zgwałcenie	0
rozbój	1
uszkodzenie mienia	1
kradzież z włamaniem	4
kradzież mienia:	19
w tym kradzież samochodu	1
oszustwo o charakterze kryminalnym	0
falszerstwo o charakterze kryminalnym	0
przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu	0
przestępstwo narkotykowe	2
niealimentacja	0
przestępstwo drogowe	0

Tabela nr 13 / na podstawie danych Komisariatu Policji w Blachownii/

2.12 Problemy społeczne w gminie Konopiska - trendy

Problemy społeczne w gminie Konopiska – trendy.

	2010	2011	2012	Trend
UBÓSTWO				
Liczba osób objęta wsparciem	519	501	443	
Miejsce pośród pozostałych problemów	I	I	I	
BEZDOMOŚĆ				
Liczba osób objęta wsparciem	5	-	10	
Miejsce pośród pozostałych problemów	IX	-	X	
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA				
Liczba osób objęta wsparciem	314	318	312	
Miejsce pośród pozostałych problemów	III	III	II	
BEZROBOCIE				
Liczba osób objęta wsparciem	382	432	462	
Miejsce pośród pozostałych problemów	II	II	II	
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ				
Liczba osób objęta wsparciem	239	211	210	
Miejsce pośród pozostałych problemów	IV	VI	V	
DŁUGOTRWALA LUB CIĘŻKA CHOROBA				
Liczba osób objęta wsparciem	225	250	254	
Miejsce pośród pozostałych problemów	VI	IV	IV	
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO				
Liczba osób objęta wsparciem	233	227	209	
Miejsce pośród pozostałych problemów	V	V	VI	
PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób objęta wsparciem	-	3	38	
Miejsce pośród pozostałych problemów	-	X	VIII	
ALKOHOLIZM				
Liczba osób objęta wsparciem	53	62	91	
Miejsce pośród pozostałych problemów	VII	VII	VII	
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO				
Liczba osób objęta wsparciem	11	8	10	
Miejsce pośród pozostałych problemów	VIII	VIII	X	
ZDARZENIE LOSOWE				
Liczba osób objęta wsparciem	3	4	11	
Miejsce pośród pozostałych problemów	X	IX	IX	
SYTUACJA KRYZYSOWA				
Liczba osób objęta wsparciem	2	-	-	
Miejsce pośród pozostałych problemów	XI	-	-	

2.13 Identyfikacja najważniejszych problemów społecznych w gminie Konopiska

Podstawowym narzędziem badawczym, za pomocą którego identyfikowano problemy społeczne, była ankieta dla mieszkańców gminy opublikowana na stronie internetowej http://www.konopiska.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1191:ankieta&catid=5

[4:pomoc-spoeczna&Itemid=120](#) , oraz rozesłana do organizacji pozarządowych i instytucji mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej.

Za najważniejsze problemy społeczne, którymi powinien się zająć samorząd respondenci uznali:

- bezrobocie;
- ubóstwo;
- uzależnienia, w tym nadużywanie alkoholu przez młodzież;
- agresję;
- przemoc w rodzinach;
- rodziny dysfunkcyjne.

Na pytanie komu należy pomóc przede wszystkim, najczęstszą odpowiedzią było osobom i rodzinom ubogim oraz osobom w podeszłym wieku i samotnym. Oprócz tego wybierane były odpowiedzi: rodzinom dotkniętym problemem uzależnień, osobom niepełnosprawnym, rodziną dotkniętą przemocą domową oraz dzieciom i młodzieży w poszukiwaniu alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Ponadto pojawiły się odpowiedzi, że pomoc należy skierować do samotnych kobiet w ciąży i matek, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, osobom nieradzącym sobie z opieką i wychowywaniem dzieci oraz osobom bezrobotnym.

Według ankietowanych samorząd lokalny powinien położyć największy nacisk na ograniczenie bezrobocia i poprawę rynku pracy. Kolejne miejsce wśród popularności zajęły odpowiedzi, że nacisk powinien być kładziony na rozwój kultury, sportu i rekreacji, poprawę bezpieczeństwa i ładu publicznego poprzez usprawnienie działania policji, zwiększenie liczby lokali komunalnych/socjalnych, likwidację patologii społecznych (narkomania, alkoholizm)- utworzenie stacjonarnego oddziału leczenia uzależnień od alkoholu i poradni leczenia uzależnień od substancji psychoaktywnych, aktywizację społeczną osób starszych- organizacja Domów Seniora, Dziennych Domów Pomocy itp. Najmniej odpowiedzi przypadło na poprawę dostępności do opieki medycznej, wprowadzenie gminnych profilaktycznych programów zdrowotnych, inwestycje w infrastrukturę, przeciwdziałanie emigracji zarobkowej.

Za osoby, które w środowisku odczuwają skutki problemów najczęściej uznawano: osoby starsze, osoby bezrobotne, młodzież i dzieci, rodziny dotknięte przemocą domową oraz rodziny z problemem alkoholowym.

2.14 Analiza SWOT dla systemu pomocy społecznej w gminie Konopiska

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych.

Analiza SWOT została przygotowana w miejscowym Ośrodku Pomocy Społecznej. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- **siły** – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- **słabości** – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- **szanse** – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- **zagrożenia** – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

Wynik prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

<ul style="list-style-type: none"> - prężnie działające organizacje pozarządowe; - wykwalifikowana kadra pracowników pomocy społecznej; - dobre przygotowanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi - dobra współpraca z różnymi instytucjami i podmiotami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej; - bardzo dobry stan infrastruktury oświatowej; - bardzo dobry dostęp do przedszkoli; - dożywanie dzieci, stypendia, dowóz do szkół, wyprawki szkolne; - zabezpieczenie dzieciom i młodzieży dostępu do różnych form spędzania czasu wolnego; - bardzo dobra baza kulturalno-sportowa; - dostępność do placówek służby zdrowia; - umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych; - działania samorządu na rzecz zapobiegania dysfunkcjom rodziny; - organizowanie imprez integracyjnych dla osób niepełnosprawnych; - stałe środki finansowe na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych; - dobre warunki życia w gminie: infrastruktura, Internet; - bezpieczna gmina; 	<ul style="list-style-type: none"> - utrudniony dostęp do specjalistów służby zdrowia; - bardzo niski przyrost demograficzny; - słaba infrastruktura socjalna: zbyt mało mieszkań socjalnych/komunalnych; - bardzo wysokie bezrobocie w powiecie częstochowskim; - brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych; - niepełne rozpoznanie liczby osób niepełnosprawnych; - wzrost liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej; - niedostateczne wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców; - niewystarczająca opieka nad osobami starszymi, chorymi; - niewykorzystanie pomocy wolontariuszy w dziedzinie pomocy osobom starszym; - brak miejsc pobytu dla ofiar przemocy; - brak organizacji pozarządowych, pomagających osobom uzależnionym; - niski poziom zaangażowania społeczności lokalnej w działania pomocowe; - niska aktywność środowiska do tworzenia grup samopomocowych i grup wsparcia; - niechęć do podejmowania leczenia przez uzależnionych oraz współpracy w tym zakresie przez współuzależnionych; - przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań;
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskiwania środków pozagminnych do finansowania działań społecznych; - potencjał turystyczny regionu; - rozwój społeczeństwa obywatelskiego; - rozwój ekonomii społecznej; - rozwój przedsiębiorczości; - rozwój turystyki; - korzystne położenie geograficzne i komunikacyjne; - wysoka świadomość społeczna władz samorządowych; - dostęp do nowoczesnych środków komunikowania się; - wspieranie zatrudnienia osób bezrobotnych w ramach robót publicznych, staży, prac interwencyjnych i prac społecznie użytecznych; - wzrost identyfikacji i wykrywalności przemocy w rodzinie; - stałe szkolenie, doskonalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej; - oferowanie dzieciom i młodzieży różnych form spędzania czasu wolnego; - wysoki poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną; - programy profilaktyczne w szkołach - zwiększanie się dostępności kształcenia ustawicznego na obszarach wiejskich; - działania aktywizujące zawodowo osoby bezrobotne. 	<ul style="list-style-type: none"> - starzenie się społeczeństwa; - bezrobocie wśród osób młodych; - marginalizacja spowodowana długotrwałym bezrobociem; - rozbitcie więzi społecznych; - społeczeństwo konsumpcyjne; - roszczeniowość; - rozluźnienie standardów moralnych; - trudna sytuacja ekonomiczna rodzin; - zjawisko nielegalnego zatrudnienia; - długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej; - pogłębianie się zjawiska dziedziczenia biedy; - bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych; - niewydolność wychowawcza rodzin; - występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, bezrobocie, przemoc w rodzinie, ubóstwo; - wzrost zapotrzebowania na miejsca w placówkach opieki stacjonarnej oraz usługi opiekuńcze; - niedokładne rozpoznanie potrzeb osób starszych; - ograniczone możliwości rynku pracy dla osób niepełnosprawnych; - wzrost zadań statutowych GOPS i wzrost nakładów finansowych;

2.15 Zasoby umożliwiające rozwiązywanie problemów społecznych

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych określamy instytucje znajdujące się na terenie gminy lub obejmujące swym zasięgiem działania jej mieszkańców, które funkcjonują w obszarze polityki społecznej i rozwiązują dane problemy. Są to zarówno jednostki samorządowe, jak i niepubliczne, na przykład organizacje pozarządowe.

Instytucją samorządową oferującą pomoc i wsparcie na terenie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Placówka realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów, między innymi koordynuje rozwiązywanie problemów społecznych w gminie. Oferta jednostki skierowana jest do mieszkańców gminy, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Kadre Ośrodka stanowi kierownik, 4 pracowników socjalnych, 2 pracowników do spraw świadczeń rodzinnych, księgowa oraz 2 opiekunki w terenie oraz pracownik do spraw organizacji pomocy społecznej. Kadra zatrudniona w GOPS-ie uczestniczy w licznych formach doskonalenia i podnoszenia swoich kwalifikacji, wśród których należy wymienić szkolenia dotyczące świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, stypendiów szkolnych, dodatków mieszkaniowych, pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie itp.

Pomiędzy sektorem publicznym a pozarządowym istnieje dobry przepływ informacji dotyczący podopiecznych korzystających z pomocy. Samorząd gminy dysponuje uregulowaniami określonymi przez odpowiedni akt prawa miejscowego, dotyczącymi współpracy z organizacjami należącymi do sektora. Skutkuje to podejmowaniem współpracy z tymi organizacjami w zakresie zlecenia realizacji zadań własnych, dofinansowania działalności statutowej organizacji oraz wsparcia lokalowego.

Każda społeczność, w której istnieją silne więzi społeczne, winna organizować współpracę między samorządem a organizacjami pozarządowymi, aby współdziałać w kierunku uzupełnienia i usprawnienia instytucjonalnego forum pomocy.

Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Konopiska to:

- OSP Hutki
- OSP Rększowice
- OSP Wąsosz – Łaziec;
- OSP Konopiska;
- OSP Aleksandria;
- OSP Jamki;
- Orkiestra Dęta Ochotniczych Straży Pożarnych w Konopiskach;
- KGW Aleksandria;
- KGW Kopalnia;
- KGW Konopiska;
- KGW Wąsosz;
- KGW Łaziec;
- KGW Rększowice;
- KGW Hutki;
- KGW Wygoda;
- KGW Korzonek;
- KGW Walaszczyki;
- KGW Jamki;
- TIIS Stowarzyszenie Miłośników Gminy Konopiska
- Misjonarki św. Antoniego Marii Klareta;
- Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Ruchowo ich Rodzin i Przyjaciół "Prometeus";
- Stowarzyszenie "Nasze Konopiska";
- Stowarzyszenie Centrum Odzieżowe;
- Gminne Koło Emerytów i Rencistów;
- Klub Sportów Lotniczych "Orzeł";
- Stowarzyszenie Górników;

- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых;
- Związek Pszczelarzy;
- Związek Wędkarzy;

Ponadto na terenie gminy Konopiska funkcjonują trzy parafie wyznania rzymskokatolickiego i dwie parafie innych związków wyznaniowych.

III. Część programowa

3.1 Misja i wizja gminy Konopiska

Misja:

„Integralny rozwój człowieka w gminie Konopiska”

Wizja:

Gmina Konopiska gminą umożliwiającą wysoki poziom życia mieszkańcom poprzez zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny, z rozwiniętą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, bazą kulturalno-oświatowo-sportową, oświatą, służbą zdrowia, wspierająca rozwój organizacji pozarządowych oraz zapewniająca swoim mieszkańcom profesjonalną opiekę socjalną.

Kluczowym zadaniem władz Gminy Konopiska jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek patologii społecznych w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców w jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: sportu, rekreacji, turystyki, edukacji, kultury, opieki zdrowotnej i społecznej.

3.2 Cele strategiczne, operacyjne i działania

Celem Strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia mające powiązania ze wzrostem przedsiębiorczości. Kompleksowa pomoc osobom z problemami społecznymi powinna opierać się ponadto na profilaktyce, systematycznym monitorowaniu sytuacji społecznej i wczesnym reagowaniu w razie piętrzących się kłopotów. Realizacja strategii przewiduje współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej a także instytucji działających w zakresie polityki społecznej, takich jak: edukacja, służba zdrowia, sądownictwo.

Celem głównym niniejszej strategii jest zaspokajanie potrzeb społecznych oraz przeciwdziałanie zagrożeniom w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i rozwój Gminy, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób, rodzin i grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Cele strategiczne:

Cel Strategiczny I:

Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cele szczegółowe i kierunki działań	Odpowiedzialni za realizację celów	Partnerzy	Termin
<p><i>Rozwijanie działań na rzecz ograniczenia ubóstwa i poprawy warunków życia osób i rodzin żyjących w biedzie :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia osób i rodzin żyjących w niedostatku; - udzielanie wsparcia materialnego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej ; -udzielanie pozostałej pomocy materialnej najuboższym mieszkańcom, zgodnie z aktami prawnymi: o dodatkach mieszkaniowych, o funduszu alimentacyjnym, o świadczeniach rodzinnych, o stypendiach szkolnych; - współpraca z instytucjami i organizacjami charytatywnymi w zakresie pomocy rzeczowej osobom najuboższym; - tworzenie i realizacja programów na rzecz pomocy osobom i rodzinom żyjącym w ubóstwie; - aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania samopomocowych form wspierania osób i rodzin ubogich; - prowadzenie pracy socjalnej w kierunku eliminowania postaw roszczeniowych oraz motywowania osób i rodzin do dążenia do uzyskania samodzielności finansowej; - organizowanie dożywiania; - pomoc w formie dofinansowania leczenia (w tym: wykupu lekarstw) dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji finansowej; 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej</p>	<p>Organizacje pozarządowe Sponsorzy Społeczność lokalna</p>	<p>2014-2021</p>
<p><i>Tworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym pełnienie społecznie aktywnej roli i integrację ze środowiskiem :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie jakości usług opiekuńczych; - wspieranie organizacji pozarządowych w realizacji działań na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych w gminie; - opracowanie i realizacja programów wspierania niepełnosprawnych figurujących w rejestrze PUP; 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej</p>	<p>Organizacje pozarządowe Sponsorzy Społeczność lokalna PUP Częstochowa Placówki oświatowe</p>	<p>2014-2021</p>

<ul style="list-style-type: none"> - włączanie osób niepełnosprawnych do udziału w organizowanych spotkaniach integracyjnych i okolicznościowych; - upowszechnianie informacji o prawach, uprawnieniach, dostępnych formach pomocy adresowanych do środowiska osób niepełnosprawnych (plakaty, ulotki, Internet); - likwidowanie barier architektonicznych; - podjęcie działań zmierzających do powstania grup i klas integracyjnych w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach; - rozwój pracy socjalnej i działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym; - ułatwienie kontaktu z placówkami rehabilitacyjnymi; - wsparcie materialne dla osób niepełnosprawnych; - zapewnienie dostępu osobom niepełnosprawnym do ośrodków wsparcia; - wprowadzenie specjalistycznych usług opiekuńczych; - dążenie do utworzenia Warsztatów Terapii Zajęciowej; 			
<p><i>Tworzenie warunków wychodzenia z bezdomności i zapobieganie przechodzenia osób ubogich w stan bezdomności :</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczne monitorowanie zjawiska bezdomności na terenie gminy; - rozwój budownictwa socjalnego; - rozszerzenie pracy socjalnej na rzecz osób bezdomnych bądź zagrożonych bezdomnością; - zapewnienie osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych; - podejmowanie działań zmierzających do zorganizowania miejsc noclegowych w okresie zimy; - zapewnienie schronienia osobom bezdomnym w domach dla bezdomnych. 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej</p>	<p>Organizacje pozarządowe Sponsorzy Społeczność lokalna</p>	<p>2014-2021</p>

Cel Strategiczny II:
Wieloaspektowy rozwój rodziny

Cele szczegółowe i kierunki działań	Odpowiedzialni za realizację celów	Partnerzy	Termin
<p>Wspieranie rodzin z dziećmi na utrzymaniu w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku:</p> <ul style="list-style-type: none"> - systematyczna praca socjalna z rodziną; - wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku; - tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (świetlice środowiskowe); - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne; - propagowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich; - organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży; - organizowanie zajęć sportowych przyczyniającego się do propagowania zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży; - dożywanie dzieci w placówkach oświatowych; - organizacja wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych; - tworzenie i wdrażanie 3-letnich programów wspierania rodziny - współpraca ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją; - pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez pracę z asystentem rodziny - tworzenie warunków dla działania rodzin wspierających; - utworzenie żłobka. 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki oświatowe, Świetlice, GCKiR PCPR GKRPA</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, Sponsorzy, Społeczność lokalna, Sąd, Kuratorzy zawodowi i społeczni, Kluby sportowe, Wolontariusze</p>	<p>2014-2021</p>
<p>Utworzenie i wdrożenie modelowych zachowań reagowania na sytuacje kryzysowe rodziny:</p> <ul style="list-style-type: none"> -stworzenie bazy teled adresowej obejmującej wszystkie instytucje mogące przyczynić się do rozwiązania zaistniałych problemów w rodzinach i udostępnienie jej mieszkańcom; - prowadzenie poradnictwa (prawnego, psychologicznego) dla rodziców wymagających pomocy w zakresie wypełniania funkcji wychowawczej; 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki oświatowe, Świetlice, GCKiR PCPR GKRPA, Punkt Interwencji Kryzysowej</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, Sponsorzy, Społeczność lokalna, Sąd, Kuratorzy zawodowi i społeczni,</p>	<p>2014-2021</p>

<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie możliwości udzielania wsparcia rodzinom w funkcjach: wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych, m.in. poprzez organizowanie: treningów umiejętności wychowawczych i interpersonalnych, terapii systemowej; - dążenie do stworzenia warunków umożliwiających natychmiastowe udzielanie pomocy osobom będącym w kryzysie a także dających możliwość anonimowej konsultacji; 			
--	--	--	--

Cel Strategiczny III:

Poprawa jakości życia osób starszych

Cele szczegółowe i kierunki działań	Odpowiedzialni za realizację celów	Partnerzy	Termin
<p>Rozwijanie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu ludzi starszych :</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie i wdrażanie programów na rzecz aktywizacji ludzi starszych i integracji ze środowiskiem; - współpraca z instytucjami, organizacjami i kościołem w zakresie pomocy osobom starszym; - tworzenie warunków do funkcjonowania Gminnego Koła Emerytów i Rencistów oraz grup wsparcia; -wspieranie rozwoju wolontariatu na rzecz pomocy osobom starszym; - działania w kierunku integracji międzypokoleniowej np. poprzez wykorzystywanie doświadczenia osób starszych podczas zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży (koła zainteresowań, wolontariat młodzieżowy); 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki oświatowe, Świetlice, GCKiR</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, Sponsorzy, Społeczność lokalna, Wolontariusze</p>	<p>2014-2021</p>
<p>Poprawa jakości życia osób starszych :</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwój pracy socjalnej z osobami starszymi; - wsparcie materialne dla osób starszych znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej; - rozszerzenie oferty usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby starszej i chorej; - utworzenie domu dziennego pobytu dla seniorów; - umożliwienie osobom starszym uczestnictwa w imprezach i spotkaniach integracyjnych; - wspieranie rozwoju usług medycznych i rehabilitacyjnych 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki ochrony zdrowia, GCKiR</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, Sponsorzy, Społeczność lokalna, Wolontariusze</p>	<p>2014-2021</p>

ukierunkowanych na ludzi starszych i samotnych; - propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia wśród osób w podeszłym wieku;			
--	--	--	--

Cel Strategiczny IV:

Wzmocnienie działań promujących zatrudnienie oraz aktywne poruszanie się na rynku pracy

Cele szczegółowe i kierunki działań	Odpowiedzialni za realizację celów	Partnerzy	Termin
<p>Przeciwdziałanie zjawisku długotrwałego bezrobocia i eliminowanie jego negatywnych skutków</p> <p>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - praca socjalna z bezrobotnym i jego rodziną; - wspieranie bezrobotnych w nabywaniu umiejętności i kompetencji zawodowych; - realizacja projektów współfinansowanych ze środków EFS; - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu zapewnienia osobom bezrobotnym dostępu do informacji o istniejących możliwościach wsparcia; - zabezpieczenie pomocy materialnej osobom i rodzinom dotkniętym długotrwałym bezrobociem - organizacja prac społecznie użytecznych; - wspieranie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych oraz stażów absolwenckich; -promowanie przedsiębiorczości; - wsparcie dla osób chcących otworzyć działalność gospodarczą; - wspieranie podmiotów ekonomii społecznej poprzez utworzenie Centrum Integracji Społecznej; - dążenie do utworzenia spółdzielni socjalnych; - dążenie do utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej; 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej,</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, PUP Częstochowa</p>	<p>2014-2021</p>
<p>Zapobieganie bezrobociu wśród młodzieży:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie zainteresowań zawodowych młodzieży gimnazjalnej poprzez umożliwienie im udziału w imprezach promujących kształcenie zawodowe (np. olimpiady, konkursy, gimnazjady, dni otwarte w szkołach ponadgimnazjalnych); - promocja aktywizacji zawo- 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki oświatowe, Świetlice, GCKiR</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, Społeczność lokalna,</p>	<p>2014-2021</p>

wej poprzez wolontariat – praca za doświadczenie; - przeciwdziałanie „dziedziczeniu” długotrwałego bezrobocia poprzez pracę socjalną i psychologiczno – pedagogiczną;			
Likwidacja luki kompetencyjnej: - podnoszenie motywacji bezrobotnych do aktywnego poruszania się po rynku pracy poprzez umożliwienie im skorzystania z pomocy terapeuty, pedagoga, psychologa – rozwój kompetencji miękkich; - motywowanie bezrobotnych do podejmowania indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym w PUP; - motywowanie i kierowanie osób bezrobotnych na szkolenia organizowane przez PUP w celu zdobycia podstawowych umiejętności m.in. z zakresu efektywnych technik poszukiwania pracy, przekwalifikowania zawodowego lub poszerzania kwalifikacji zawodowych;	Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej	Organizacje Pozarządowe, Społeczność lokalna, PUP Częstochowa	2014-2021

Cel Strategiczny V:

Budowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie

Cele szczegółowe i kierunki działań	Odpowiedzialni za realizację celów	Partnerzy	Termin
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień : - wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; - tworzenie warunków do prawidłowego funkcjonowania GKRPA; - prowadzenie i rozwój działalności Punktu Konsultacyjnego; - prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych; - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych; - wdrażanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży; - prowadzenie kampanii społecznej na temat szkodliwości używania narkotyków i środków odurzających; - propagowanie zdrowego stylu życia oraz upowszechnianie wiedzy o negatywnych skutkach hazardu, nadużywania alkoholu i innych uzależnieniach w formie akcji informacyjno - edukacyjnych (broszury, plakaty, poga-	Samorząd gminny, GKRPA Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Świetlice, Punkt Interwencji Kryzysowej	Instytucje Rządowe, Organizacje Pozarządowe, Społeczność lokalna, Sponsorzy, Policja, PCPR, Grupy Samopomocowe AA, DDA	2014-2021

<p>danki, spotkania w szkołach i in.) oraz podejmowanie profilaktycznych działań w związku z nielegalną dystrybucją środków odurzających;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie i rozwój świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych dla dzieci z rodzin uzależnionych; - stworzenie bazy teleadresowej obejmującej ośrodki zajmujące się leczeniem uzależnień i udostępnianie jej mieszkańcom gminy; - organizowanie wypoczynku letniego i właściwego zagospodarowania wolnego czasu dzieciom z rodzin z problemem uzależnienia; 			
<p>Pomoc osobom i rodzinom doświadczającym przemocy domowej :</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Konopiska; - zwiększenie dostępności pomocy oraz skuteczności działań interwencyjnych; - zapewnienie możliwości profesjonalnego wsparcia dla ofiar i sprawców przemocy; - monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach z problemem przemocy domowej; - wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. pomocy ofiarom przemocy; - podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem (plakaty, ulotki, spotkania obywatelskie); - organizowanie treningów asertywności; - realizacja procedury „Niebieskie Karty”; - zapewnienie schronienia dla ofiar przemocy; - zapewnienie pomocy materialnej i finansowej ofiarom przemocy; 	<p style="text-align: center;">Samorząd gminny, GKRPA Jednostki organizacyjne pomocy społecznej, Placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia, Policja, PCPR, Kuratorzy społeczni i zawodowi, Punkt Interwencji Kryzysowej</p>	<p style="text-align: center;">Instytucje Rządowe, Organizacje Pozarządowe, Społeczność lokalna, Sponsorzy, PCPR, Grupy Samopomocowe AA, DDA</p>	<p style="text-align: center;">2014-2021</p>

Cel Strategiczny VI:

Zabezpieczenie warunków do skutecznej realizacji działań na rzecz wdrażania Strategii

Cele szczegółowe i kierunki	Odpowiedzialni	Partnerzy	Termin
-----------------------------	----------------	-----------	--------

działań	za realizację celów		
<p>Stworzenie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitoring i analiza lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej gminy, będące podstawą do przygotowania oceny zasobów pomocy społecznej; - współpraca z podmiotami sektora publicznego szczególnie w zakresie kreowania i realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z niniejszej Strategii lub innych programów będących odzwierciedleniem potrzeb społecznych miasta; - aktualizowanie informacji dotyczących prowadzonej działalności GOPS w na stronie internetowej; - budowa pozytywnego wizerunku służb społecznych wśród mieszkańców gminy; 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej,</p>	<p>Organizacje Pozarządowe, Społeczność lokalna</p>	<p>2014-2021</p>
<p>Rozwój potencjału GOPS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udział w kierunkowych szkoleniach pracowników GOPS realizujących działania z zakresu polityki społecznej na terenie gminy - celem lepszego rozpoznawania i profesjonalnego reagowania na pojawiające się problemy; - zapewnienie superwizji dla Pracowników socjalnych GOPS; - prowadzenie działań przeciw „wypaleniu zawodowemu” kadry GOPS; - dążenie do wzmocnienia kadry GOPS o dodatkowych, kierunkowych specjalistów (psycholog, pracownik socjalny, asystent rodziny, informatyk, radca prawny); - rozwój zaplecza infrastrukturalnego GOPS - relatywnie do pojawiających się potrzeb; 	<p>Samorząd gminny, Jednostki organizacyjne pomocy społecznej,</p>		<p>2014-2021</p>
<p>Zapewnienie warunków skutecznego wdrażania zapisów Strategii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przydzielenie obszarów działań zawartych w Strategii poszczególnym podmiotom i zobowiązanie do wdrażania zadań oraz przedstawiania sprawozdań z ich realizacji; - zobowiązanie podmiotów realizujących zapisy Strategii do gromadzenia informacji o wymogach i procedurach pozyskiwania środków finansowych na realizację działań zapisanych w Strategii; 	<p>Samorząd gminny</p>		<p>2014-2021</p>

- dążenie poszczególnych podmiotów do zabezpieczenia w budżecie miasta środków finansowych potrzebnych na realizację zadań Strategii na kolejny rok;			
--	--	--	--

3.3 Ramy finansowe Strategii

Źródłami finansowania planowanych działań będą :

- środki własne gminy,
- środki pochodzące z dotacji celowych z budżetu państwa,
- środki z państwowych funduszy celowych,
- środki pochodzące z funduszy unijnych,
- środki własne organizacji pozarządowych,
- sponsorzy i darczyńcy.

3.4 Monitoring i wskaźniki pomiaru stopnia realizacji Strategii

Realizacja strategii będzie monitorowana w oparciu o założone wskaźniki monitoringu, w tym:

- w obszarze ludności - przyrost naturalny; saldo migracji; liczba klientów pomocy społecznej; powody korzystania z pomocy; formy udzielanej pomocy; liczba osób uzależnionych uczęszczających do Punktu Konsultacyjnego;
- w obszarze rynku pracy - liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych;
- liczba programów i projektów przyjętych do realizacji;
- ilość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania zaplanowane w strategii.

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z : danych statystycznych GUS, Urzędu Gminy Konopiska, jednostek organizacyjnych gminy, GKRPA, Komisariatu Policji w Blachowni, PCPR, PUP, ze sprawozdań GOPS, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów.

Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku zmiany regulacji prawnych bądź też narastanie niektórych problemów społecznych.

3.5 Uwarunkowania realizacyjne

Organizacja systemu pomocy społecznej w gminie Konopiska jest dostosowana do potrzeb społecznych. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej .

W myśl ustawy o pomocy społecznej, działania podejmowane przez ośrodek pomocy społecznej powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem. Zaspokajanie wszystkich potrzeb klientów pomocy społecznej może wprowadzić ich w stan wyuczonej bezradności i pozbawić motywacji do podejmowania wysiłku związanego z wychodzeniem z bezrobocia, bezdomności czy uzależnienia.

W ramach wypracowanej strategii przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na :

- wzmocnienie postaw aktywnych,
- wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej,
- partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób z problemami społecznymi.

Zapisy zawarte w strategii realizowane będą zgodnie z wymienionymi działaniami i w zależności od pozyskanych środków finansowych. Strategia jest dokumentem otwartym. Będzie podlegała

okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społecznoekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami gminy i wymogami prawa.

Zgodnie z celem głównym niniejszej strategii, jej realizacja powinna przyczynić się do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Konopiska , ze szczególnym uwzględnieniem grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Koordynatorem Strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.